

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง “การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี” คณะผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาโดยลำดับตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี
2. แนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่น เพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

ผลการศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จะได้นำเสนอผลการศึกษาแนวทางการจัดการในแต่ละด้านโดยลำดับดังนี้ 1) ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) ด้านการขนส่งและการสื่อสาร 3) ด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และ 4) ด้านการตลาด

1. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ศึกษาทั้งหมดอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง ซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดชลบุรี (แผนที่ 4.1) สภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อำเภอบ่อทองอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ แต่ในหลาย ๆ จุดก็อยู่ในภาวะที่เสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพเนื่องจากการขยายตัวของพื้นที่เกษตร โดยทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทองประกอบด้วย

- 1) ทรัพยากรป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้ในเขตอำเภอบ่อทอง 682 ตร.กม. หรือ 426,250 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 82.16 ของพื้นที่อำเภอบ่อทองทั้งหมด ประกอบด้วย

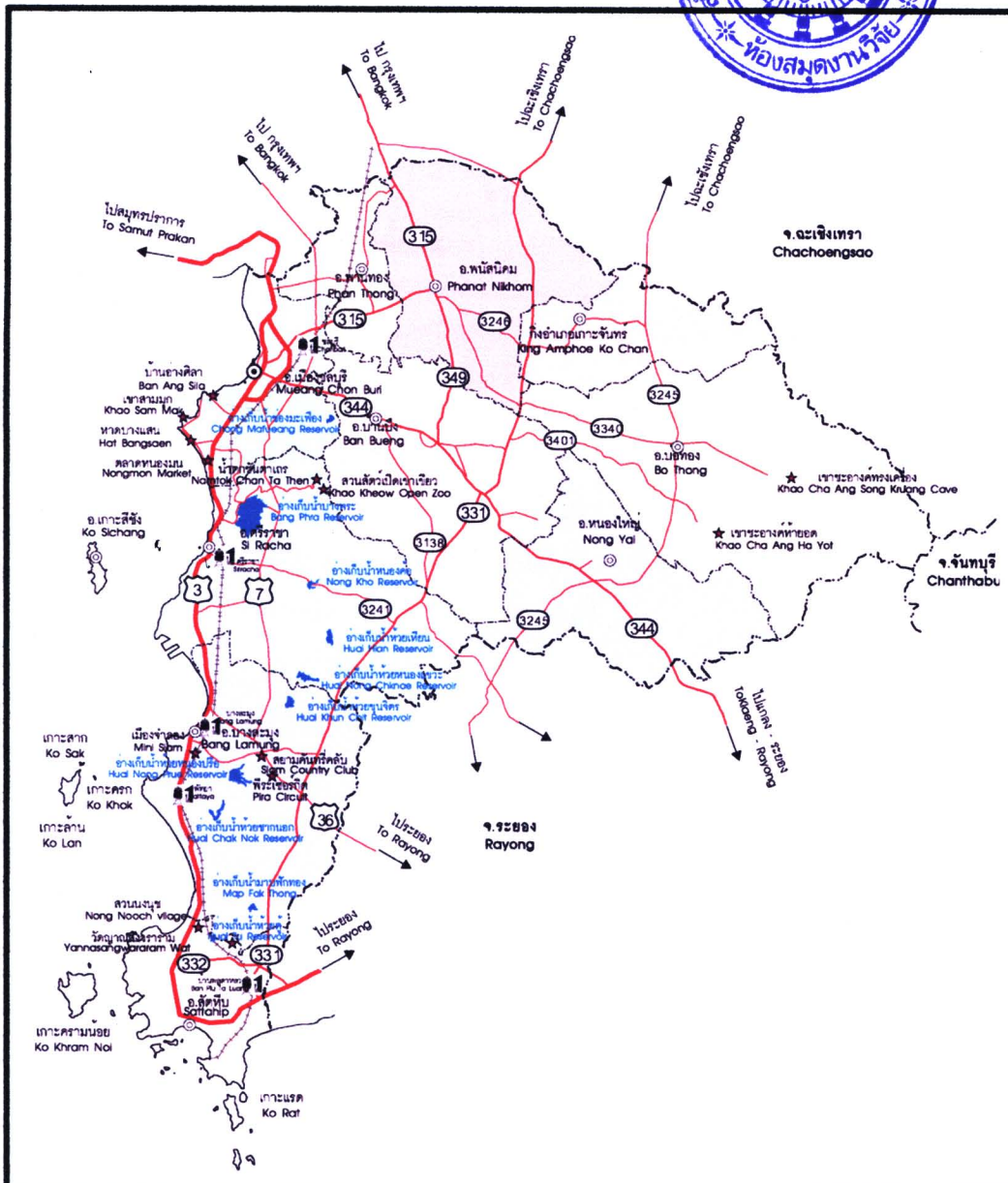
- (1) ป่าสงวนแห่งชาติ

- ป่าคลองตะเคียน	มีพื้นที่	606	ตร.กม. หรือ	378,750	ไร่
- ป่าบุญมี - บ่อทอง	“—”	76	ตร.กม. หรือ	47,000	ไร่

- (2) สวนป่า “—” 13.30 ตร.กม. หรือ 8,310 ไร่

- (3) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า “—” 49 ตร.กม. หรือ 30,625 ไร่

- (4) เขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.) “—” 459.33 ตร.กม. หรือ 287,049 ไร่

การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

แผนที่ 4.1 แสดงพื้นที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

สัญลักษณ์

	ที่ตั้งจังหวัด		แหล่งน้ำ, แม่น้ำ
	อำเภอ		เส้นขอบเขตจังหวัด
	สถานที่ท่องเที่ยว		เส้นขอบเขตอำเภอ
	สถานีรถไฟ		ทางรถไฟ
	ทางหลวง		

มาตราส่วน 1 : 700,000
3 0 3 6 9 12 15 Kilometers

- 2) ทรัพยากรธรรมชาติ
- (1) แหล่งน้ำที่สำคัญที่พบในพื้นที่ ประกอบด้วย
- แหล่งน้ำ

พบในพื้นที่ ตำบลพลวงทอง
- แหล่งน้ำ

พบในพื้นที่ ตำบลบ่อทอง
- (2) ลักษณะของเนื้อดิน
- ดินปนทราย
- ดินลูกรัง
- 3) ทรัพยากรน้ำ
- (1) แหล่งน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค
- บ่อน้ำตื้น

1,726 บ่อ
- บ่อน้ำบาดาล

236 บ่อ
- สระน้ำ

2,682 แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน

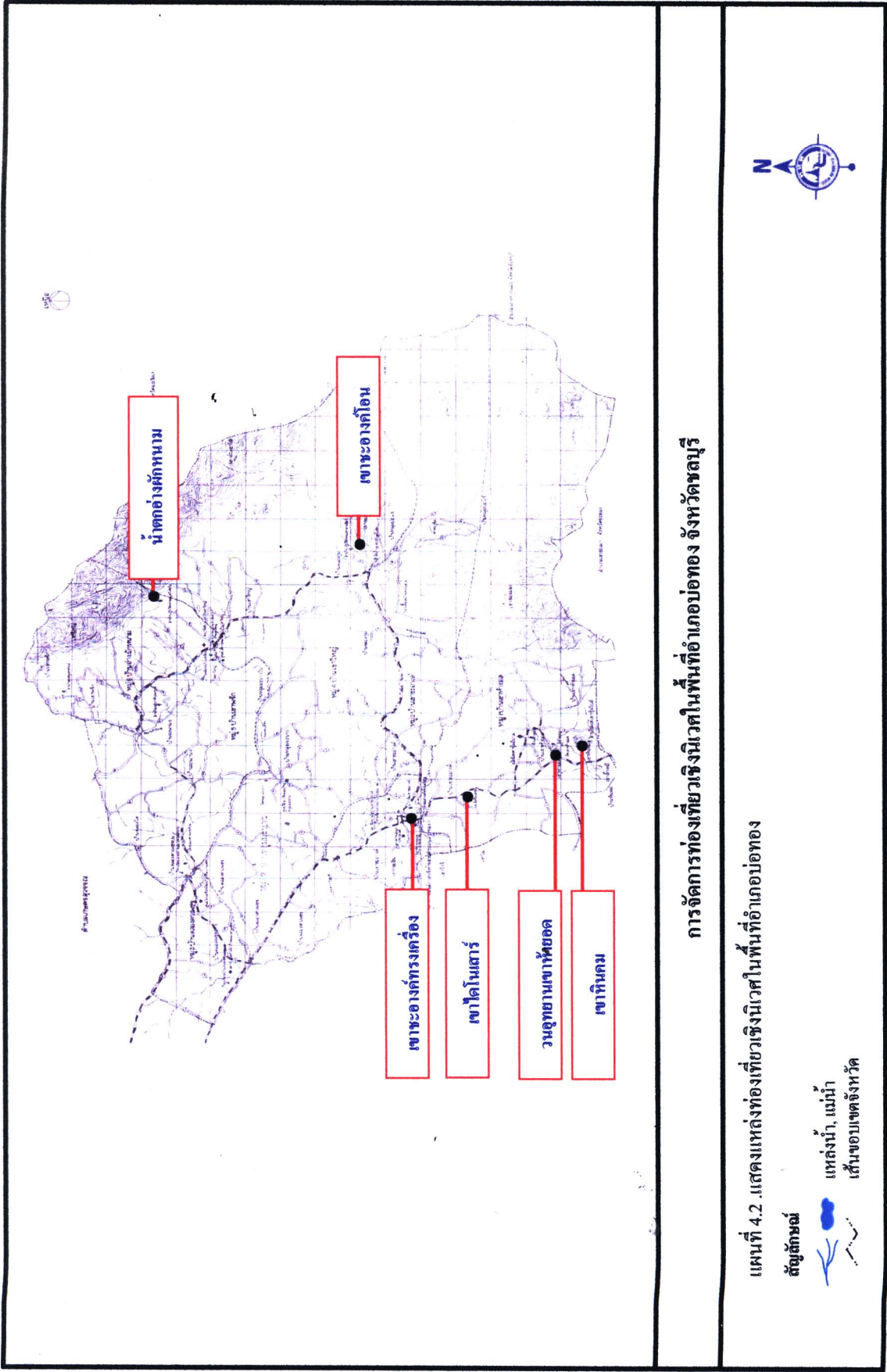
43 แห่ง
- (2) แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

ประเภท	รวมทั้งสิ้น (แห่ง)	ปริมาณในน้ำในแหล่งน้ำ	
		มีน้ำตลอดปี (แห่ง)	มีน้ำเฉพาะบางฤดู (แห่ง)
ลำคลอง	52	24	27
อ่างเก็บน้ำ	3	3	-
ฝายกั้นน้ำ	78	47	-
รวม	133	74	27

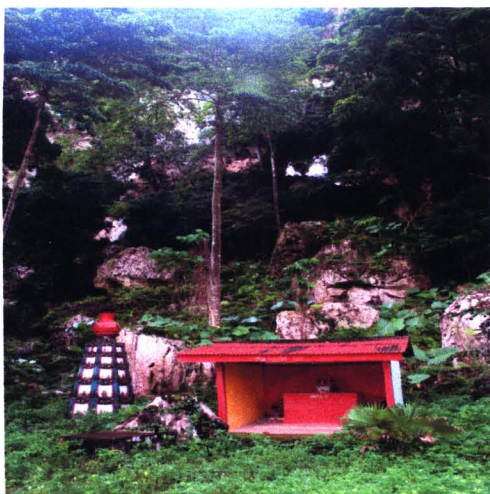
จากข้อมูลสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอำเภอบ่อทอง ทำให้ในพื้นที่ดังกล่าวนี้มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอยู่ด้วยกันหลายแห่ง แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ประกอบด้วย (แผนที่ 4.2)

1.1 เขาชะอางค์ทรงเครื่อง

เขาชะอางค์ทรงเครื่องตั้งอยู่ห่างจากตลาดอมพูนม อำเภอบ่อทอง ไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 22 กิโลเมตร ก่อนถึงที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลพลวงทอง ประมาณ 500 เมตร เป็นภูเขาหินปูนที่สวยงาม มีถ้ำสำคัญ 3 แห่ง คือ ถ้ำกระเหียง ถ้ำพระ และถ้ำมิด และที่เป็นที่อยู่อาศัยของค้างคาวลูกหนูจำนวนมากนับล้าน ๆ ตัว ในเวลาช่วงใกล้ค่ำประมาณ 18.00 น. จะมีฝูงค้างคาว

บินออกมาจากถ้ำเพื่อออกหาอาหาร เมื่อมองฝูงค้างคาวที่บินออกมาจากถ้ำจะคล้ายเกลียวคลื่นที่สวยงาม

รูปที่ 4.1 แหล่งท่องเที่ยวเขาชะอางค์ทรงเครื่อง

ศักยภาพในการพัฒนา

1. ความสวยงามและความเป็นธรรมชาติของภูเขาหินปูน ถ้ำทั้ง 3 แห่ง
2. ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้และลำธารที่โอบล้อมพื้นที่ด้านหนึ่งของภูเขา
3. ฝูงค้างคาวลูกหนูจำนวนมากที่อาศัยอยู่ในถ้ำ

ข้อจำกัดในการพัฒนา

1. เป็นพื้นที่ในการดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
2. มีการปลูกสร้างศาลเจ้าในบริเวณพื้นที่ด้านล่างและศาลาที่พักภายในบริเวณถ้ำ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการพื้นที่

1.2 เขาชะอางค์โอบ

เขาชะอางค์โอบเป็นภูเขาหินปูนที่มีรูปร่างสวยงาม มีถ้ำที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นรูกว้างลึก มีสาขาแยกออกไปคล้ายอุโมงค์หรือท่อประปาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ในถ้ำมีหินงอก หินย้อยตามธรรมชาติ และมีค้างคาวและนกนางแอ่นอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ด้านบนของภูเขา มีรอยพระพุทธรูป และมีเรื่องเล่าลือกันว่า มีคนเคยพบงูใหญ่ 2 ตัว ยาวประมาณ 6 - 7 วา บริเวณหัวมีหงอน ซึ่งสงสัยว่าทั้ง 2 ตัวจะมีเหล็กไหล เนื่องจากเคยมีทหารยิงปืนใหญ่เข้าไปแต่ถูกปืนไม่ระเบิด ด้านหน้าของภูเขามีการก่อสร้างวัดชื่อ วัดเขาชะอางค์โอบ เป็นวัดปฏิบัติธรรมวิปัสสนากรรมฐาน มีเจ้าอาวาสคือ หลวงปู่ดำ เป็นพระที่มีชื่อเสียงและมีพุทธศาสนิกชนเดินทางไปทำบุญที่วัดเป็นจำนวนมาก

ศักยภาพในการพัฒนา

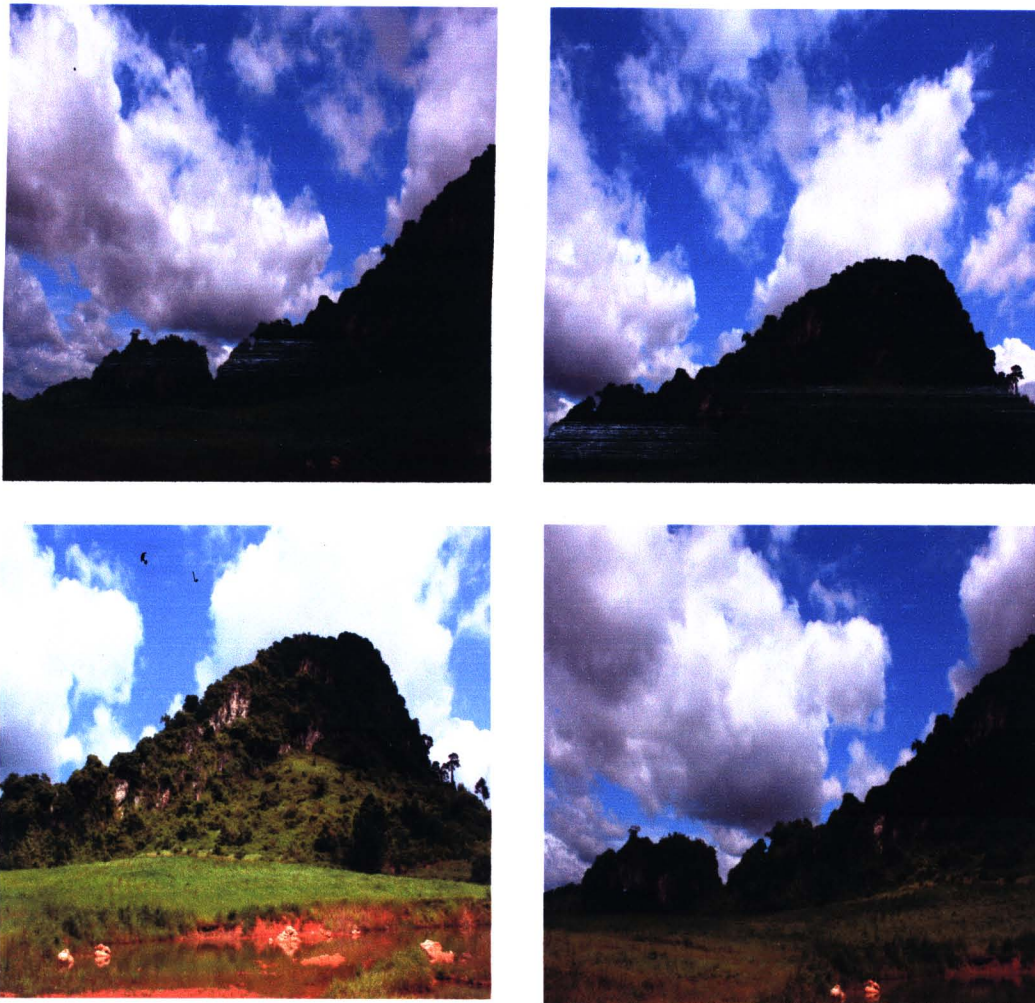
1. ความสวยงามและความเป็นธรรมชาติของภูเขาหินปูน และหินงอก หินย้อย ภายใต้อำ
2. รอยพระพุทธรูปซึ่งถือเป็นสถานที่ที่เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของชาวพุทธ
3. วัดเขาชะอางค์โอบ (วัดหลวงปู่ดำ) ที่เป็นທີ່เลื่อมใสศรัทธาของพุทธศาสนิกชน

ข้อจำกัดในการพัฒนา

1. การมีวัดปฏิบัติธรรมวิปัสสนากรรมฐานอยู่ในบริเวณที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอาจทำให้เกิดความขัดแย้งกับกิจกรรมเดิม
2. พื้นที่บนภูเขาเป็นพื้นที่ในการดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

1.3 เขาไฉโนเสาร์

เขาไฉโนเสาร์อยู่ห่างจากที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลพลวงทองไปประมาณ 1.5 กิโลเมตร เป็นภูเขาหินปูน สันฐานของภูเขาทั้งลูกในด้านที่ติดถนนจะคล้ายกับไฉโนเสาร์ พื้นที่ในบริเวณเขาไฉโนเสาร์นี้มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทจุดพักผ่อนธรรมชาติ

รูปที่ 4.2 แหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขาไคโนเสาร์

ศักยภาพในการพัฒนา

1. ความสวยงามและความเป็นธรรมชาติของภูเขาหินปูนที่มีลักษณะคล้าย
2. ที่ตั้งที่อยู่บริเวณริมถนนสายที่ใช้เดินทางไปตามแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

ไคโนเสาร์

ในพื้นที่

ข้อจำกัดในการพัฒนา

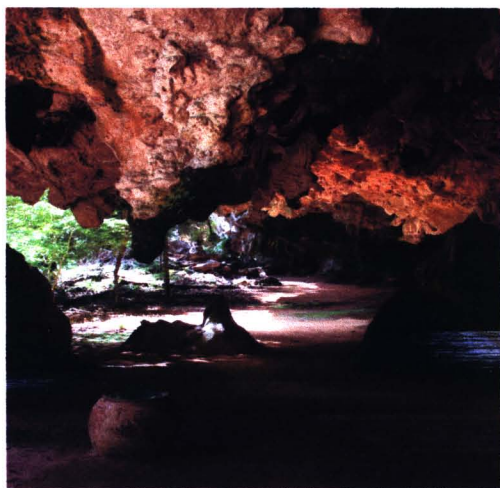
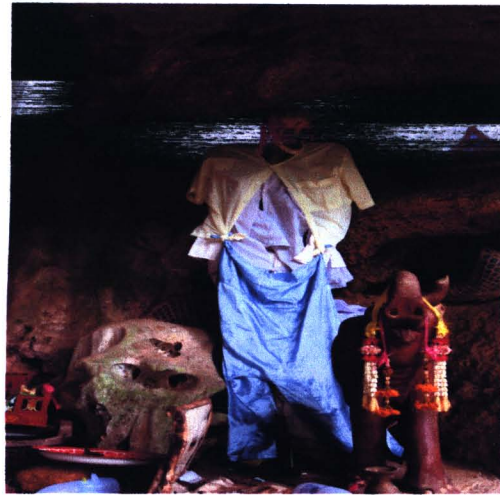
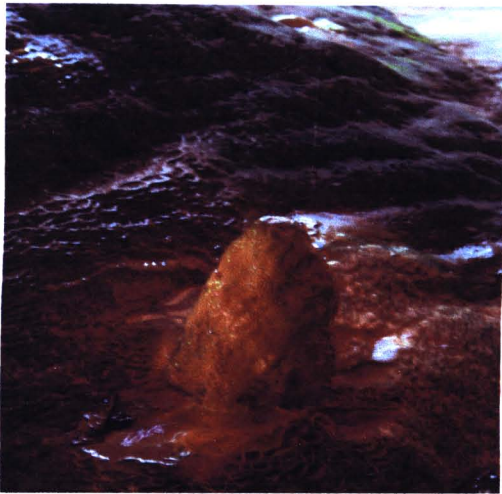
1. พื้นที่บริเวณด้านหน้าของเขาไคโนเสาร์เป็นพื้นที่ของเอกชน

1.4 สวนอุทยานเขาห้วยยอด

เขาห้วยยอดอยู่ห่างจากที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลพลวงทองประมาณ 3 กิโลเมตร แหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้มีหินงอก หินย้อย และเพิงผาถ้ำที่สวยงาม ซึ่งสันนิษฐานว่าถ้ำเหล่านี้เคยเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ในยุคดึกดำบรรพ์ เนื่องจากมีการค้นพบโครงกระดูก หม้อดินเผา ขวานหิน และวัตถุโบราณในบริเวณนี้ นอกจากนี้ในบริเวณนี้ยังเป็นที่อยู่อาศัยของ ผงลิงป่าเป็นจำนวนมาก

รูปที่ 4.3 สภาพพื้นที่บริเวณทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวสวนอุทยานเขาห้วยยอด

รูปที่ 4.4 แหล่งท่องเที่ยวบริเวณอุทยานเขาห้วยยอด

ศักยภาพในการพัฒนา

1. ความสวยงามตามธรรมชาติของหินงอก หินย้อย และเพิงผาถ้ำที่สวยงาม
2. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าในการศึกษาหาความรู้
3. สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวที่ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ชลบุรีได้ดำเนินการก่อสร้างไปแล้วในบางส่วน

ข้อจำกัดในการพัฒนา

1. เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตวนอุทยาน ซึ่งอยู่ในการดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
2. ผูลิงป่าที่มีจำนวนมากเกินขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ และอาจสร้างความเดือดร้อน รำคาญ และทำอันตรายแก่นักท่องเที่ยว

1.5 เขาถ้ำประทุน

เขาถ้ำประทุน มีถ้ำที่มีลักษณะค่อนข้างแปลกกว่าในถ้ำอื่น โดยปากถ้ำเป็นช่องขนาดเล็ก รัศมีประมาณ 2 ฟุต ยาวประมาณ 10 เมตร การเข้าสู่ถ้ำด้านในจะต้องคลานตามช่องขนาดเล็กนี้เพื่อทะลุเข้าไปด้านใน โดยพื้นที่ด้านในจะเป็นพื้นที่ราบขนาดกว้างประมาณครึ่งสนามฟุตบอล มีต้นไม้สูงขึ้นตามแนวผนังถ้ำค้ำฉากกับพื้นดินคล้ายกับกำแพงต้นไม้ด้านบนมีภูเขาของถ้ำอยู่หลายแห่ง บ้างแห่งสามารถจุคนได้ 5 - 10 คน แต่บางแห่งสามารถจุคนได้ถึง 100 คน มีภูเขาของถ้ำ 2 แห่งที่มีหินย้อย และหลืบม่านหินย้อยที่สวยงาม

ศักยภาพในการพัฒนา

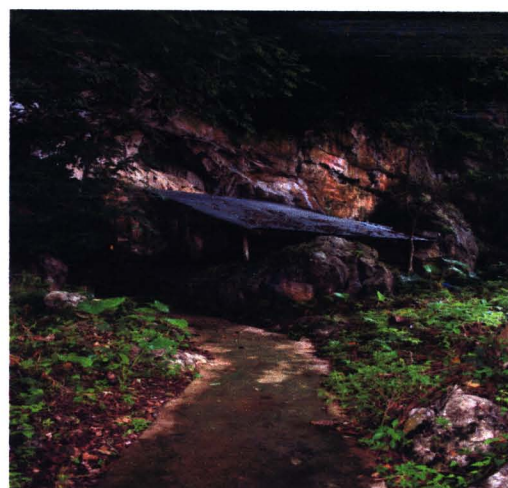
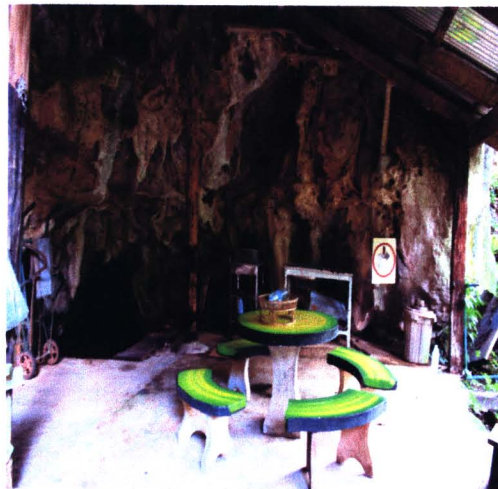
1. ความสวยงามตามธรรมชาติของหินย้อย ม่านหินย้อย ภูเขาถ้ำ และกำแพงต้นไม้
2. ความตื่นเต้น ผจญภัยในช่วงเข้าออกถ้ำที่ต้องมีการคลานเข้าไปในช่องเล็ก ๆ

ข้อจำกัดในการพัฒนา

1. เป็นพื้นที่ในการดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
2. ปัญหาเส้นทางที่ใช้เดินทางเข้าออกถ้ำยังไม่ได้รับการพัฒนา

1.6 เขาหินคม

เขาหินคมเป็นเขาหินปูน ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1 ตำบลพลวงทอง อยู่ห่างจากที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลพลวงทอง ตามเส้นทางสายเขาชะอางค์ - คลองยางเป็นระยะทางประมาณ 8 กิโลเมตร บนเขาหินคมมีถ้ำที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว คือ “ถ้ำลับแล” ภายในถ้ำเมื่อลอดผ่านช่องเล็ก ๆ เข้าไป จะพบโพรงถ้ำที่มีต้นไม้สูงใหญ่มากมายขึ้นอยู่บนลานดินอุดมสมบูรณ์ ดูสวยงามแปลกตาเป็นที่น่าอัศจรรย์ ภายในโพรงถ้ำจะมีบันไดขึ้นสู่ภูเขาถ้ำด้านบน ซึ่งภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยขนาดเล็กที่สวยงาม อันเป็นความวิจิตรบรรจงของธรรมชาติ ในโพรงถ้ำตรงกลางนั้นจะสามารถแยกไปอีกด้านหนึ่งของโพรงถ้ำได้ ซึ่งถ้ำในช่วงนี้สำหรับคนที่ไม่คุ้นเคยเส้นทาง อาจหลงทางและหาทางออกไม่ได้ จึงเป็นที่มาของชื่อถ้ำลับแล และถือเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของถ้ำนี้ บริเวณทางเข้าด้านหน้าของถ้ำลับแลเป็นที่ตั้งของสำนักสงฆ์เขาชะอางค์ ชุ่มโบสถ์

รูปที่ 4.5 แหล่งท่องเที่ยวบริเวณถ้ำลับแล

ศักยภาพในการพัฒนา

1. ความสวยงามตามธรรมชาติของหินงอก หินย้อย โพรงถ้ำที่มีต้นไม้สูงใหญ่ ขึ้นอยู่มากมาย
2. เส้นผ่าของการเป็นถ้ำลับแลที่นักท่องเที่ยวจะต้องให้ความสนใจในการจดจำเส้นทางที่ใช้เดินทาง

ข้อจำกัดในการพัฒนา

1. เป็นพื้นที่ในการดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
 2. บริเวณด้านหน้าของถ้ำลับแลเป็นที่ตั้งของสำนักสงฆ์เขาชะอางค์ชุ่มโบสถ์
- ซึ่งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอาจทำให้เกิดความขัดแย้งกับกิจกรรมเดิม

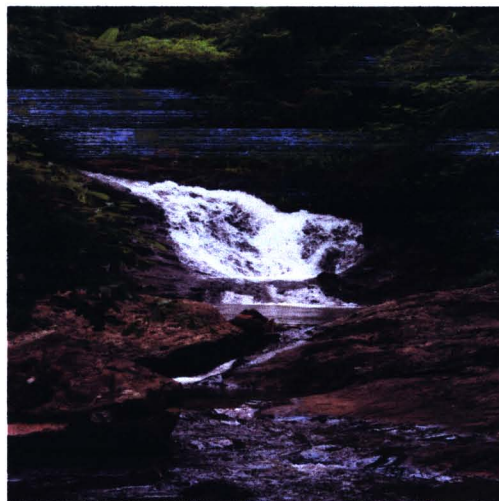

1.7 น้ำตกอ่างผักหนาม (น้ำตกเขาใหญ่อ่างริน)

น้ำตกอ่างผักหนาม ตั้งอยู่ในเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าอ่างฤๅไนฯ เดิมอยู่ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ 4 บ้านเขาใหญ่ ตำบลพลวงทอง อำเภอบ่อทอง ต่อมาได้มีการแยกเขตพื้นที่การปกครอง ออกเป็นพื้นที่หมู่ที่ 6 บ้านอ่างผักหนาม ทำให้มีการเปลี่ยนชื่อน้ำตกจากน้ำตกเขาใหญ่อ่างรินเป็น น้ำตกอ่างผักหนามในปัจจุบัน น้ำตกอ่างผักหนามอยู่ห่างจากตัวอำเภอบ่อทองไปทางทิศตะวันออก ตามเส้นทางสายอมพนม - เขาใหญ่ ประมาณ 25 กิโลเมตร น้ำตกแห่งนี้เป็นต้นน้ำของแม่น้ำ ประแสร์ และคลองหลวง เป็นน้ำตกที่มีความสวยงาม และมีความสูงถึง 15 ชั้น ลักษณะของน้ำตก เป็นน้ำตกระหว่างร่องเขาและมีแอ่งพักน้ำ โดยในช่วงฤดูฝนจะมีน้ำมากแต่ในช่วงฤดูแล้งจะมีน้ำ ไหลริน น้ำตกแห่งนี้จัดเป็นน้ำตกที่มีความสวยงามแห่งหนึ่งและมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หากได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม

รูปที่ 4.6 สภาพพื้นที่บริเวณทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวอ่างผักหนาม

รูปที่ 4.7 แหล่งท่องเที่ยวบริเวณน้ำตกอ่างผักหนาม

ศักยภาพในการพัฒนา

1. ความสวยงามตามธรรมชาติของน้ำตก และความท้าทายในการเดินทางขึ้นไปชมความสวยงามของน้ำตกทั้ง 15 ชั้น

2. การเป็นจุดศูนย์กลางของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่อยู่ในบริเวณโดยรอบ
ข้อจำกัดในการพัฒนา

1. บริเวณด้านหน้าของทางเข้าน้ำตกเป็นสำนักสงฆ์ ซึ่งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอาจทำให้เกิดความขัดแย้งกับกิจกรรมเดิม

2. เป็นพื้นที่ในการดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

3. ปัญหาปริมาณน้ำตกในช่วงฤดูแล้งที่มีค่อนข้างน้อย

2. การจัดการด้านการขนส่งและการสื่อสาร

ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น การขนส่งและการสื่อสารนับเป็นปัจจัยสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากการขนส่งจะเป็นกิจกรรมสำคัญที่ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของนักท่องเที่ยวและบริการ ส่วนการสื่อสารจะเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงและติดต่อของนักท่องเที่ยว สำหรับสภาพปัจจุบันของโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง

2.1 โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง

2.1.1 เส้นทางคมนาคมขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งในส่วนที่เป็นเส้นทางสายหลักและเส้นทางสายรอง โดยเฉพาะเส้นทางสายที่เชื่อมจากตัวอำเภอบ่อทองไปยังหมู่บ้าน ชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นถนนลาดยางขนาด 2 ช่องทางจราจร ซึ่งสามารถใช้ในการสัญจรได้ค่อนข้างสะดวกสบาย แต่ในส่วนของการถนนที่เชื่อม

ระหว่างหมู่บ้านต่าง ๆ ภายในตำบล มีบางส่วนที่เป็นถนนลูกรังซึ่งผิวจราจรในบางช่วงค่อนข้างแคบและขรุขระ ช่วงฤดูแล้งจะมีฝุ่นมาก และในช่วงฤดูฝนผิวถนนบางช่วงจะได้รับความเสียหายจากน้ำท่วม จนในบางเส้นทางไม่สามารถใช้ในการสัญจรได้ ทำให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวไม่ได้รับความสะดวก สำหรับเส้นทางภายในบริเวณหมู่บ้านส่วนใหญ่จะเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก แต่จะมีระยะทางไม่ยาวนักโดยจะครอบคลุมเฉพาะพื้นที่ของหมู่บ้านในส่วนที่เป็นชุมชน

แนวทางการพัฒนาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่ง

แนวทางการพัฒนาด้านเส้นทางคมนาคมขนส่งเพื่อรองรับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอบ่อทอง ประกอบด้วย

(1) การปรับปรุงจราจรในเส้นทางสายที่เชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวสำคัญทั้ง 6 แห่ง ‘

(2) การขยายไหล่ทางของเส้นทางสายที่เชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวสำคัญทั้ง 6 แห่ง เพื่อพัฒนาเป็นเส้นทางจักรยาน

(3) การพัฒนาเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งที่ปัจจุบันอยู่ในสภาพที่ยากลำบากในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ให้มีความสะดวกสบายในการเดินทางของนักท่องเที่ยวมากขึ้น

2.1.2 ระบบการขนส่งมวลชน ระบบการขนส่งผู้โดยสารสาธารณะที่ให้บริการแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอบ่อทองมี 2 เส้นทางคือ สายชลบุรี - คลองตาเพชร ต้นสายอยู่ที่เฉลิมไทย ชลบุรี ปลายสายอยู่ที่เขาชะอางค์ไออน หมู่ 4 ตำบลพลวงทอง และสายชลบุรี - บ่อทอง ต้นสายอยู่ที่เฉลิมไทย ชลบุรี ปลายสายอยู่ที่ตลาดคอมพนม บ่อทอง โดยในแต่ละสายมีตารางการเดินทางดังนี้

(1) ตารางการเดินทางสายชลบุรี - คลองตาเพชร

ชลบุรี - คลองตาเพชร	คลองตาเพชร - ชลบุรี
06.30 น.	06.45 น.
14.30 น.	09.15 น.
16.30 น.	16.45 น.

(2) ตารางการเดินทางสายชลบุรี - บ่อทอง

การเดินทางจากชลบุรีไปบ่อทอง และจากบ่อทองไปชลบุรี รถออกในทุกประมาณ 30 นาที เที่ยวแรกเวลา 05.30 น. และเที่ยวสุดท้ายเวลา 18.00 น.

สภาพปัญหาของระบบขนส่งมวลชนที่ให้บริการแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวในปัจจุบันนี้คือ ขาดยานที่ใช้สำหรับการให้บริการผู้โดยสารอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างเก่า และเป็นรถยนต์โดยสารประเภทไม่ปรับอากาศ ทำให้ผู้โดยสารไม่ค่อยได้รับความสะดวกสบายในการเดินทาง และระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางค่อนข้างยาวนาน เมื่อเทียบกับการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล นอกจากนี้ในพื้นที่ยังไม่มีระบบการขนส่งผู้โดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

แนวทางการพัฒนาด้านระบบการขนส่งมวลชน

แนวทางการพัฒนาด้านระบบการขนส่งมวลชนเพื่อรองรับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอปอทอง ประกอบด้วย

(1) การประสานกับผู้ประกอบการขนส่งผู้โดยสารในพื้นที่ เพื่อเตรียมหาผู้ประกอบการการเข้ามาลงทุนในด้านการขนส่งนักท่องเที่ยว โดยเพิ่มเที่ยวโดยสารสำหรับนักท่องเที่ยวด้วยรถยนต์โดยสารปรับอากาศ ซึ่งจะคิดอัตราค่าโดยสารที่สูงกว่าอัตราค่าโดยสารปกติ

(2) การจัดให้ประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอปอทอง โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว ที่สนใจเข้ามาดำเนินรับ - ส่งผู้โดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยวให้เข้ามาดำเนินกิจการในส่วนนี้ภายใต้การบริหารจัดการของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

(3) การจัดจักรยานไว้สำหรับให้บริการนักท่องเที่ยว เพื่อเช่าขับไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่อยู่ในเส้นทางที่จัดไว้สำหรับการท่องเที่ยวโดยจักรยาน

2.2 โครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสาร

โครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารในเขตพื้นที่อำเภอปอทอง โดยเฉพาะในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว สถานที่พักค้างแรม และเส้นทางที่เชื่อมไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้น ระบบการสื่อสารประเภทโทรศัพท์สาธารณะและโทรศัพท์พื้นฐานยังไม่สามารถให้บริการได้ในทุกจุด แต่ในส่วนของโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งในเครือข่ายระบบเอไอเอส และเครือข่ายระบบดีแทคสามารถให้บริการได้ครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ ยกเว้นในบริเวณหุบเขาหรือป่าลึกที่เป็นจุดอันตราย

สภาพปัญหาของโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารที่จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอปอทอง คือ ระบบโทรศัพท์พื้นฐานที่ยังไม่สามารถให้บริการได้ครอบคลุมในทุกจุด โดยเฉพาะในบริเวณที่จะกำหนดให้เป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในอนาคต และบริเวณที่พักของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในการติดต่อสื่อสารของนักท่องเที่ยวที่ปัจจุบันนิยมใช้การติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต ส่วนในกรณีของโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้ง 2 ระบบนั้นแม้จะมีสัญญาณครอบคลุมในเกือบทุกพื้นที่แต่ปัจจุบันยังมีปัญหาค่อนข้างมากในเรื่องคุณภาพของสัญญาณ

แนวทางการพัฒนาการสื่อสาร

แนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อรองรับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอบ่อทอง ประกอบด้วย

(1) การประสานกับองค์การโทรศัพท์และบริษัทที่รับสัมปทานการจัดบริการโทรศัพท์พื้นฐานในพื้นที่อำเภอบ่อทองเพื่อเพิ่มคู่สายโทรศัพท์ หรือปรับปรุงโทรศัพท์พื้นฐานให้เป็นระบบสัญญาณดาวเทียมเพื่อรองรับระบบอินเทอร์เน็ต

(2) การประสานกับผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่เครือข่ายระบบเอไอเอส และเครือข่ายระบบดีแทค เพื่อเพิ่มสถานีทวนสัญญาณในพื้นที่เพื่อปรับปรุงคุณภาพของสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่

3. การจัดการด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมความสะดวก

การจัดการด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมความสะดวกเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทองนั้น จะดำเนินใน 2 ระดับ คือ ในระดับภาพรวมของโครงการ และในระดับแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละแห่ง โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ใน 4 เรื่องประกอบด้วย

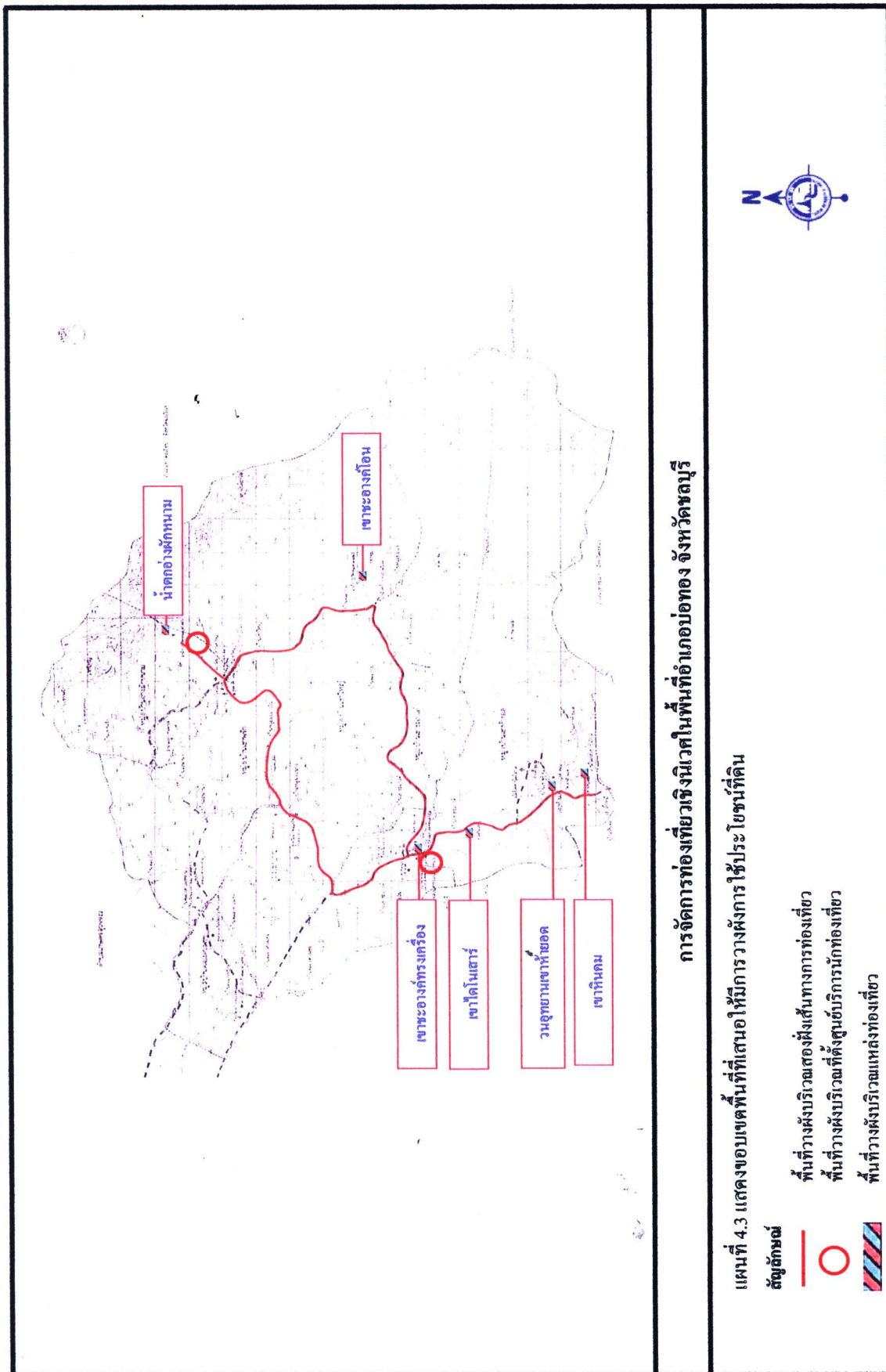
3.1 การวางผัง (site planning)

3.2 การออกแบบอาคาร (building design)

3.3 การจัดการของเสีย (waste management)

3.4 การวางแผนด้านพลังงานและสาธารณูปโภค (energy resource and utility infrastructure)

การวางผัง การวางผังการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่กำหนดขอบเขตไว้ในบริเวณสองฝั่งของเส้นทางที่ได้กำหนดให้เป็นเส้นทางท่องเที่ยว บริเวณตำแหน่งที่เสนอให้เป็นที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และบริเวณแหล่งท่องเที่ยว (แผนที่ 4.3)

บริเวณพื้นที่ที่เสนอให้มีการวางผังการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยละเอียดในทั้ง 3 บริเวณ ได้มีการกำหนดแนวทางในการวางผังไว้ดังนี้

1) บริเวณสองฝั่งเส้นทางทางท่องเที่ยว

แนวทางในการวางผังการใช้ประโยชน์ที่ดินและออกแบบภูมิทัศน์สองฝั่งเส้นทางทางท่องเที่ยวมีรายละเอียดดังนี้

(1) กำหนดขนาดของคันทาง และผิวจราจรไม่ให้กว้างใหญ่เกินความจำเป็น เพื่อลดความเร็วของยานพาหนะ และเพื่อให้ระบบนิเวศสองฟากถนนไม่ถูกตัดขาดมากนัก

(2) เส้นทางที่แยกจากเส้นทางทางท่องเที่ยวเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว กำหนดให้เป็นทางสัญจรเบา (light circulation) โดยเป็นทางลาดผิวสำหรับยานพาหนะที่มีน้ำหนักไม่เกินที่อนุญาตเท่านั้น

(3) ขยายไหล่ทางทั้งสองฝั่งของเส้นทางทางท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเป็นทางจักรยาน (bikeway) สำหรับการเดินทางสัมผัสธรรมชาติของนักท่องเที่ยว

(4) ปลูกต้นไม้สองข้างทางเพื่อให้ร่มเงา สร้างบรรยากาศ ความสวยงามและปิดบังทัศนอุจาด (visual pollution) ในบางพื้นที่ด้วย โดยเลือกใช้ชนิดต้นไม้ที่เหมาะสมกำหนดชนิดตามลักษณะเฉพาะเส้นทาง

(5) ควบคุมประเภทของยานพาหนะ ในถนนและทางแต่ละประเภท

(6) การออกแบบแนวเส้นทางต้องคำนึงถึงการรับรู้ทิศทาง (direction finding) ตำแหน่งที่ตั้ง (orientation) และโดยการใช้พืชพันธุ์ไม้ที่เหมาะสม และการเปิดมุมมอง (vista)

(7) ปรับปรุงป้ายต่าง ๆ และสัญญาณจราจรที่จำเป็น กำหนดรูปแบบของสิ่งตกแต่งภูมิทัศน์ถนน (street furniture) ให้สอดคล้องกับบรรยากาศโดยรวม

(8) ควบคุมการปลูกสร้างอาคารสองข้างทาง โดยเฉพาะระยะถอยร่น ขนาดความสูง รูปทรงของอาคารและสิ่งก่อสร้างสองฝั่งถนนให้เหมาะสม

(9) ในกรณีที่ดินตัดผ่านพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวสูง ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อระบบนิเวศ เช่น พื้นที่ชุ่มน้ำ (wetland or swamp ecology) หรือ ลำห้วยธรรมชาติ ควรเลือกรูปแบบของเส้นทางเพื่อลดผลกระทบ เช่น สร้างเป็นสะพานข้ามพื้นที่ดังกล่าว เป็นต้น

ในบริเวณพื้นที่ชุมชนที่อยู่ริมสองฝั่งเส้นทางทางท่องเที่ยวนอกจากต้องปรับปรุงและส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีแล้วยังควรสนับสนุนให้การสร้างอาคารใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมีความสอดคล้องกับธรรมชาติและรูปแบบของชุมชนดั้งเดิม โดยมีแนวทางในการจัดการพื้นที่ของชุมชน ดังนี้

- (1) ปรับปรุงสาธารณูปโภค และสาธารณูปการภายในชุมชน
 - (2) กำหนดขนาด และมวล (volume and mass) ของอาคารไม่ให้ใหญ่จนข่มธรรมชาติและทำลายทัศนียภาพรวม ควบคุมความสูงของอาคารไม่ให้สูงกว่า 2 ใน 3 ของลำต้นของต้นยางพารา ประมาณไม่เกิน 12 เมตร
 - (3) กำหนดพื้นที่ความหนาแน่นต่ำ ตามผังการใช้ที่ดิน
 - (4) การใช้วัสดุเรียบง่าย ไม่ใช้วัสดุสะท้อนแสง หรือสีฉูดฉาด ใช้สีเป็นกลาง หรือกลมกลืนกับธรรมชาติ แต่ไม่จำเป็นต้องใช้วัสดุธรรมชาติ เพราะในบางกรณีกลับกลายเป็นการทำลายธรรมชาติอีกด้วย
 - (5) การใช้องค์ประกอบของอาคารสอดคล้องกับสถาปัตยกรรมไทยโบราณ หรืออย่างน้อยที่สุดมีความเรียบง่าย ตรงไปตรงมา
 - (6) กำหนดรูปแบบอาคารให้เหมาะสมกับเขตร้อนชื้น (Tropical Architecture) เช่น การใช้หลังคาคลุมอาคารและสามารถใช้กันแดดฝนได้ดี การเปิดโล่งให้มีการถ่ายเทอากาศได้สะดวก
 - (7) ส่งเสริมเอกลักษณ์ของชุมชน เช่น ชุมชนเกษตรกรชาวสวน ชุมชนชนบท แต่ที่สำคัญที่สุด คือ ต้องส่งเสริมรูปแบบทางสังคมที่ดีของชุมชนให้คงอยู่
 - (8) ใช้ต้นไม้ (ต้นไม้) เป็นตัวกลาง (neutral) ในการทำชุมชนให้กลมกลืนสอดคล้องกับธรรมชาติ และช่วยบดบังทัศนียภาพต่าง ๆ ในชุมชน
- 2) บริเวณที่ตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวถือเป็นกลไกในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอที่สำคัญอย่างหนึ่ง เนื่องจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวจะเป็นจุดที่ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมถึงในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ที่พัก ร้านอาหาร โดยศูนย์บริการนักท่องเที่ยวจะเป็นทั้งจุดเริ่มต้นและจุดสุดท้ายในการเดินทางท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทองของนักท่องเที่ยว การออกแบบอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว นอกจากจะกำหนดให้มีในส่วนในพื้นที่ที่ให้บริการด้านข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ยังมีพื้นที่ในส่วนที่ให้บริการด้านอุปกรณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น จักรยาน อุปกรณ์สำหรับไต่หน้าผา - ปีนเขา อุปกรณ์สำหรับการท่องเที่ยวในถ้ำ เป็นต้น
- บริเวณตำแหน่งที่เสนอให้เป็นที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวได้กำหนดไว้ใน 2 บริเวณ จุดแรกคือบริเวณที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลพลวงทอง จุดที่สองคือบริเวณทางเข้าน้ำตกอ่างผักหนาม ในทั้ง 2 บริเวณมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันดังนี้

บริเวณที่ทำการอบต.พลวงทอง	บริเวณทางเข้าน้ำตกอ่างผักหนาม
ข้อดี - มีพื้นที่ที่พร้อมสำหรับการก่อสร้างได้เลย - ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ - บุคลากรของอบต.พลวงทองสามารถเข้ามาช่วยดูแลศูนย์บริการนักท่องเที่ยวได้ ข้อเสีย - ไม่ได้อยู่ติดกับพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว - ไม่สามารถพัฒนากิจกรรมต่อเนื่องได้	ข้อดี - อยู่ติดกับพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว สภาพแวดล้อมที่ดี มีความร่มรื่น - สามารถพัฒนากิจกรรมต่อเนื่องได้ เช่น ที่พัก จุดกางเต็นท์ ร้านอาหาร เป็นต้น ข้อเสีย - ต้องขออนุญาตใช้พื้นที่จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์ไม้ก่อน - การก่อสร้างอาคารและการพัฒนากิจกรรมต่อเนื่องอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ - ต้องมีการจัดหาบุคลากรเข้ามาดูแลรับผิดชอบศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

3) บริเวณแหล่งท่องเที่ยว

พื้นที่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวกำหนดแนวทางในการใช้ประโยชน์ที่ดินออกเป็น

2 ลักษณะประกอบด้วย

3.1 พื้นที่อนุรักษ์อนุรักษ์เข้มข้นเป็นพื้นที่ที่ไม่อนุญาตให้มีการพัฒนาใด ๆ ยกเว้นเพื่อการศึกษาหรือเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติและระบบนิเวศเท่านั้น ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวมีทั้งพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ธรรมชาติอื่น ๆ และรวมไปถึงพื้นที่เกษตรกรรม โดยมุ่งเน้นการรักษาภาพรวมของทัศนียภาพ การอนุรักษ์พื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะ และมีความสำคัญในฐานะแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สำหรับสิ่งปลูกสร้างที่รูก่สร้างหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อทัศนียภาพในพื้นที่นี้จะต้องทำการรื้อถอนออกไป และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมตามระบบนิเวศของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งต้องกำหนดรูปแบบของพื้นที่ที่ติดกับป่าไม้และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

3.2 พื้นที่ควบคุมภูมิทัศน์เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ชุมชน และพื้นที่ธรรมชาติ ซึ่งมีความสวยงามและเป็นองค์ประกอบสำคัญของสภาพแวดล้อมทางภูมิทัศน์ (landscape environment) พื้นที่ดังกล่าวต้องเน้นการควบคุมการพัฒนาให้เปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ไปจากเดิม หรือกำหนดให้การพัฒนาสอดคล้องเข้าไปเป็นส่วนของธรรมชาติ หรือชนบท มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- พื้นฟูธรรมชาติ หรือภูมิทัศน์เดิม โดยเสริมในส่วนที่พร่องไปอันเนื่องจากการพัฒนา

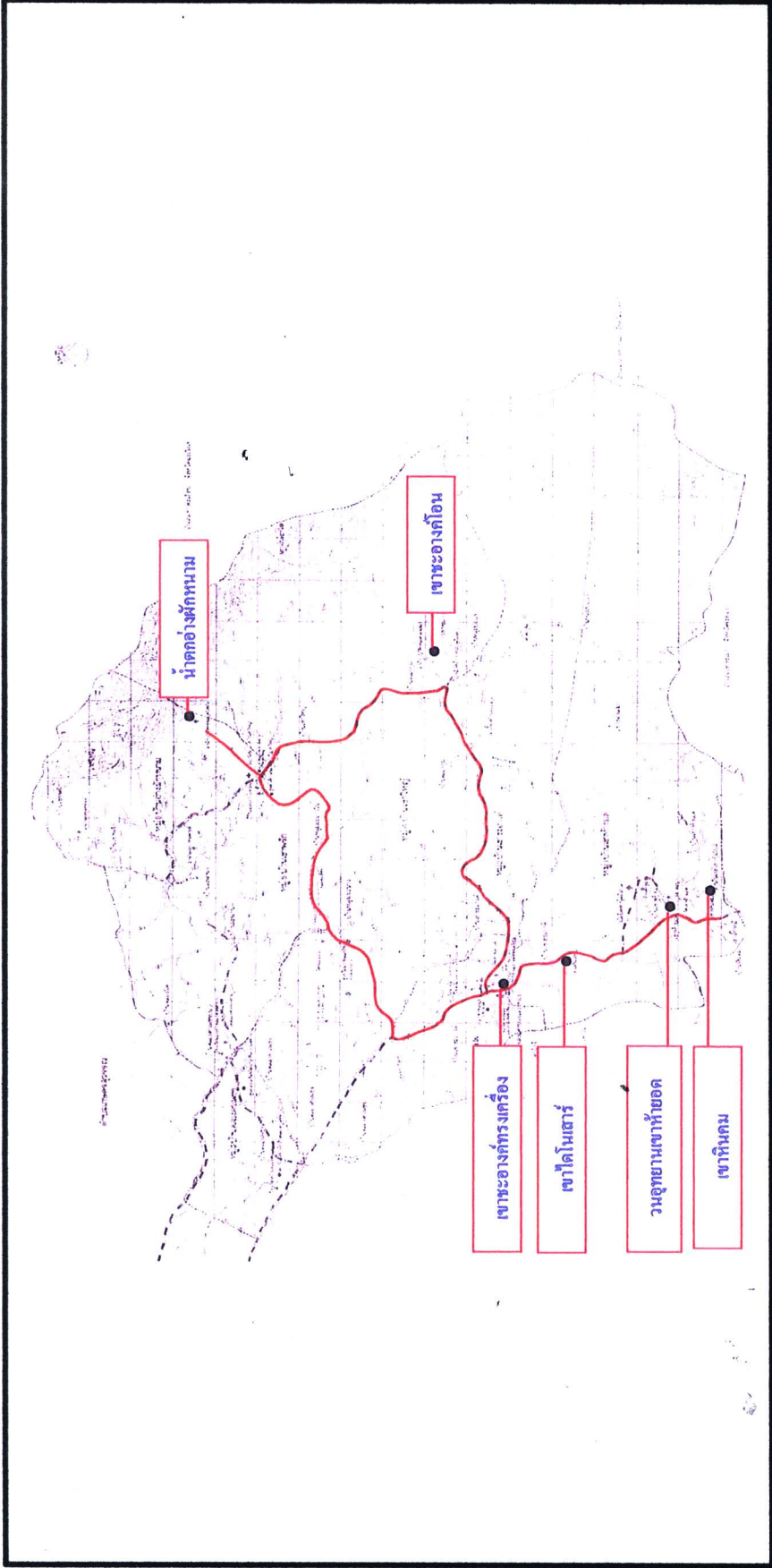
- ควบคุมความสูง ขนาด ความหนาแน่นของอาคารให้ต่ำสุด

- กำหนดกิจกรรมนันทนาการแบบสงบ (passive recreation) และไม่รบกวนรูปแบบวิถีชีวิตเดิม

การออกแบบอาคาร การออกแบบอาคารได้วางแนวทางในทางปฏิบัติไว้ดังนี้

- 1) ควรออกแบบและใช้วัสดุที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมท้องถิ่น
 - 2) มีรูปแบบกลมกลืนกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และมีความทนทาน
 - 3) ให้ใช้ประโยชน์ของเรือนยอดต้นไม้เพื่อเป็นร่มเงาตามทางเดินระหว่างอาคาร
 - 4) ควรใช้วัสดุก่อสร้าง ช่างฝีมือ และแรงงานในท้องถิ่นให้มากที่สุด
 - 5) ไม่ใช้วัสดุที่มีพิษในการก่อสร้าง
 - 6) ควรออกแบบให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเชิญราษฎรในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาแก่สถาปนิก เพื่อให้เกิดการยอมรับ
 - 7) ควรทำฐานรากด้วยมือเพราะจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย
 - 8) ควรออกแบบอาคารให้มีระบบการป้องกันแมลง สัตว์เลื้อยคลาน และหนู
 - 9) ควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในสถานที่ที่จำเป็น เช่น ในเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ห้องน้ำ และทางเข้าอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เป็นต้น
 - 10) ควรวางแผนเพื่อให้มีขนาดเพียงพอสำหรับการใช้สอยในอนาคต เพื่อจะได้ไม่ต้องทำการรื้อถอนเพื่อสร้างใหม่หรือดัดแปลง
 - 11) ควรมีห้องเก็บอุปกรณ์สำหรับเดินทาง เช่น ยามสะพายหลัง รองเท้าบูท เต้นท์ รถจักรยาน เป็นต้น
 - 12) ควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการชำระล้างไว้ภายนอกอาคารด้วย เช่น อุปกรณ์ทำความสะอาดรองเท้า และฝักบัวสำหรับชำระล้าง เป็นต้น
 - 13) ควรใช้เทคโนโลยีที่ไม่ยุ่งยากและมีราคาถูก
- สำหรับอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ในบริเวณพื้นที่โครงการที่คณะผู้วิจัยได้เสนอให้มีการออกแบบและก่อสร้าง เนื่องจากมีความจำเป็นสำหรับการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวประกอบด้วย

บริเวณพื้นที่	อาคารและสิ่งปลูกสร้างที่เสนอให้ดำเนินการ
1. สี่แยกจอมพนม (ตัวอำเภอบ่อทอง)	1. ป้ายจราจรบอกทางไปแหล่งท่องเที่ยว และระยะทาง
2. ริมถนนสายจอมพนม - เขาชะอางค์ บริเวณบ้านคลองคาเพชร	1. ป้ายจราจรบอกทางไปแหล่งท่องเที่ยว และระยะทาง
3. พื้นที่ที่เสนอให้มีการวางผังการใช้ ประโยชน์ที่ดิน	1. เส้นทางจักรยาน (bikeway) ริมสองฝั่งถนน (แผนที่ 4.4)
4. ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล พลวงทอง	1. อาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ทางเลือกที่ 1 (แผนที่ 4.5 และ รูปที่ 4.8) 2. ห้องน้ำ
5. น้ำตกอ่างผักหนาม	1. อาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ทางเลือกที่ 2 (แผนที่ 4.5 และ รูปที่ 4.8) 2. ห้องน้ำ 3. ร้านอาหาร 4. บ้านพักสำหรับให้บริการนักท่องเที่ยว 5 หลัง 5. บริเวณจุดกางเต็นท์ 6. ทางเดินเข้าสู่ น้ำตก (รูปที่ 4.9)
6. เขาชะอางค์ทรงเครื่อง	1. ศาลาที่พักนักท่องเที่ยว 2 หลัง (รูปที่ 4.10) 2. ลานจอดรถ (รูปที่ 4.10) 3. ทางเดินเท้าขึ้นสู่ถ้ำ (รูปที่ 4.11) 4. การปรับปรุงภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในบริเวณ โถงถ้ำ (รูปที่ 4.12) 5. จุดจอดรถสำหรับอยู่บริเวณรอบ ๆ ภูเขา
7. เขาไฉโนเสาร์	1. จุดชมวิว 2. ศาลาที่พักนักท่องเที่ยว 1 หลัง
8. เขาชะอางค์โอน	1. ปรับปรุงเส้นทางขึ้นไปนมัสการรอยพระพุทธบาท
9. วนอุทยานเขาห้ายอด	1. ตู้หรือที่สำหรับจัดเก็บโครงกระดูก และสิ่งของต่าง ๆ ที่มี คุณค่าทางประวัติศาสตร์ 2. ทางขึ้น - ลงจุดที่จะพัฒนาให้เป็นสถานที่จัดกิจกรรม ปีนหน้าผาสำหรับนักท่องเที่ยว 3. ซ่อมแซมศาลาที่พักนักท่องเที่ยวที่อยู่บริเวณ โดยรอบภูเขา
10. เขาหินคม	1. พัฒนาเส้นทางสู่ถ้ำให้มีความสะดวกสบาย 2. ลานจอดรถ 3. ห้องน้ำ

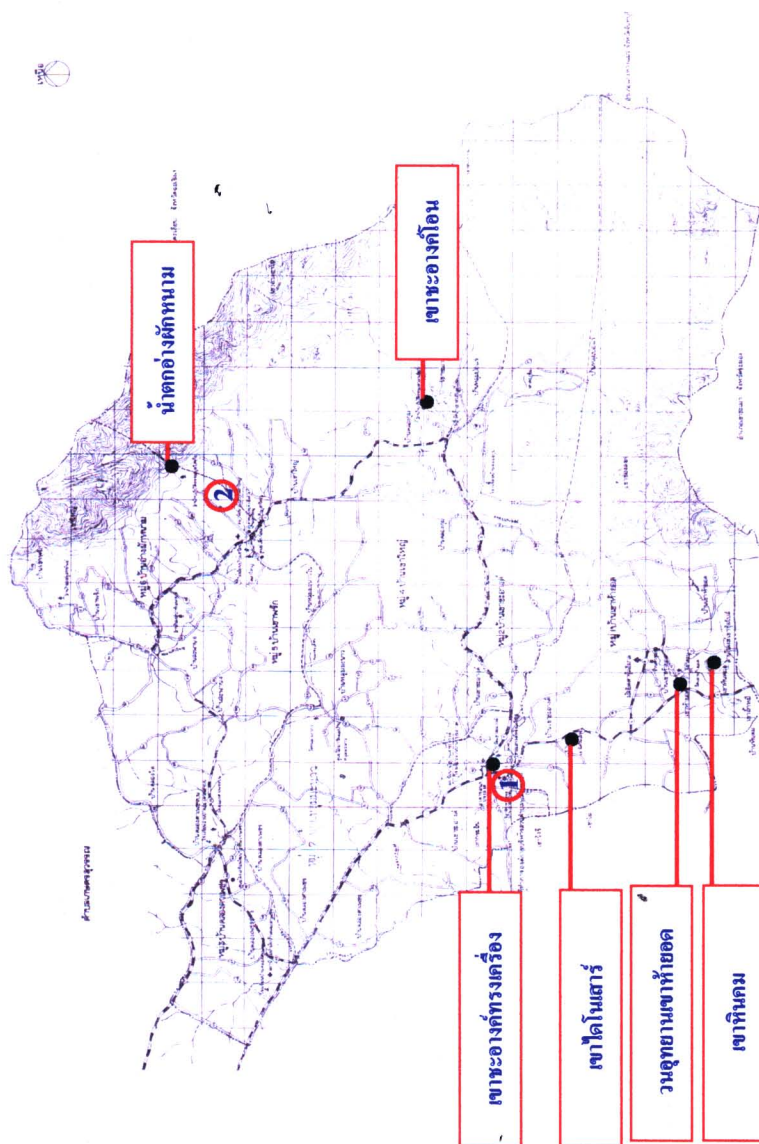
การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

แผนที่ 4.4 แสดงเส้นทางเสนอแนะเพื่อพัฒนาเป็นเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว

สัญลักษณ์
แหล่งน้ำ, แม่น้ำ
เส้นขอบเขตจังหวัด

เส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว

การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

แผนที่ 4.5 แสดงตำแหน่งที่ตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

សិល្បៈសាស្ត្រ

แหล่งน้ำ, แม่น้ำ

แก่นขอบเขตจังหวัด

①

1 ทางเลือกที่ 1 : บริเวณที่ทำการ อบต.พลวงทอง

2

2. ทางเลือกที่ 2 บริเวณทางเข้าน้ำตอ่างฝักหนาม

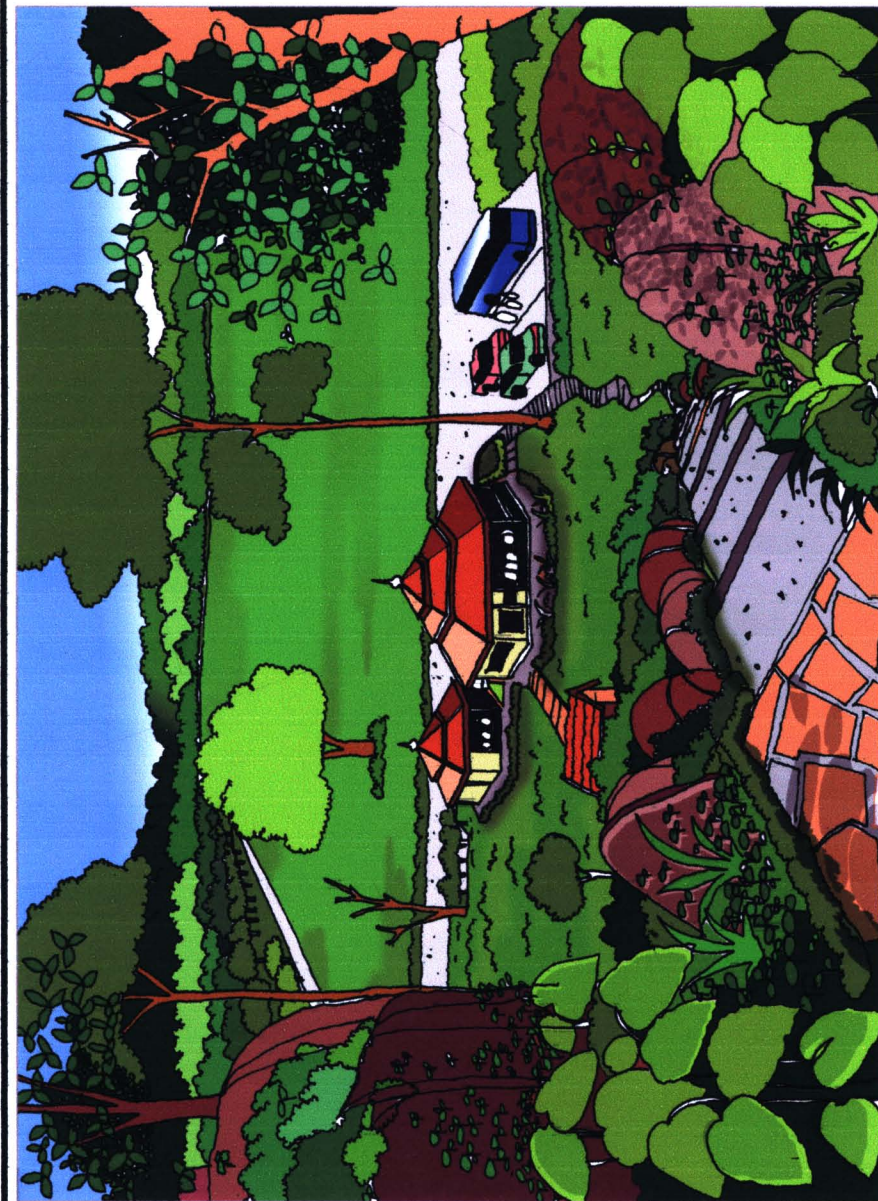

	การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอทอง จังหวัดชลบุรี
รูปที่ 4.8 ภาพทัศนียภาพของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	

การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

รูปที่ 4.9 ภาพทัศนียภาพทางเดินเข้าสู่ น้ำตก

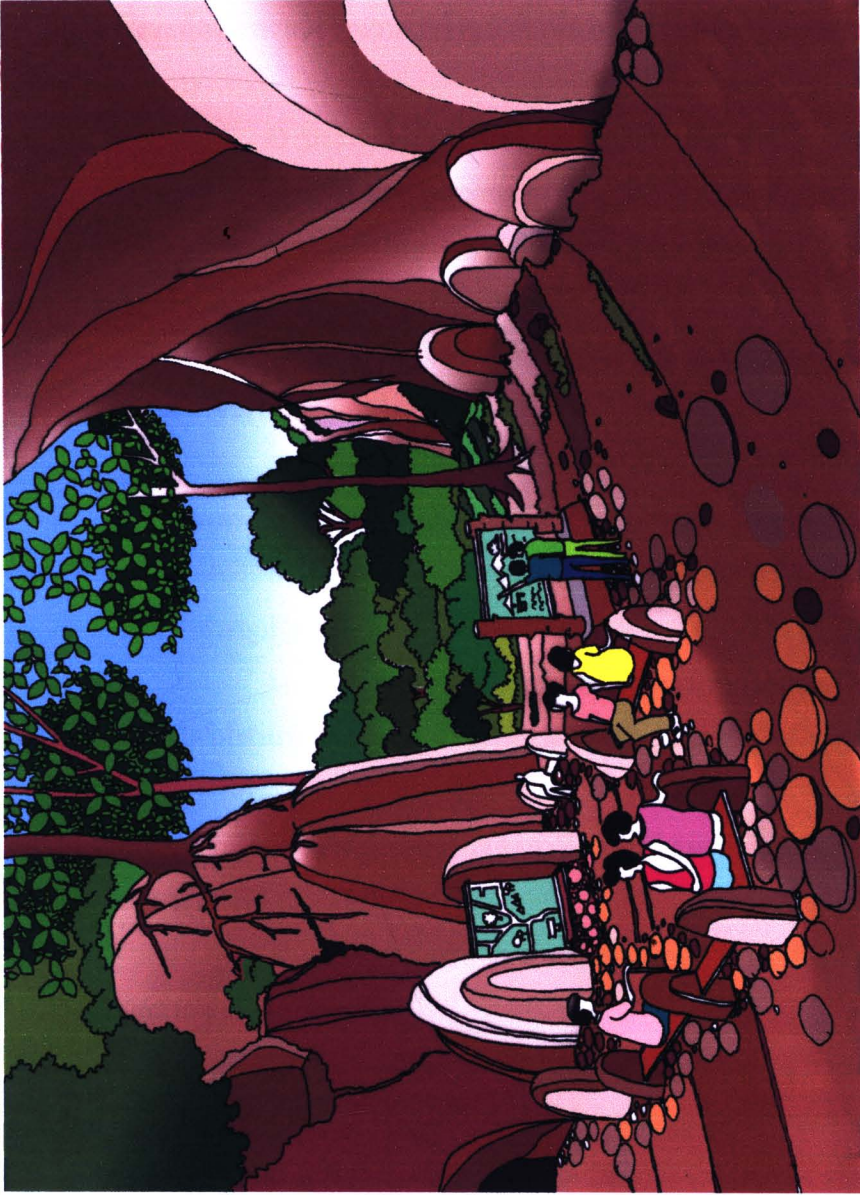
การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

รูปที่ 4.10 ภาพทัศนียภาพของศาลาที่พักนักท่องเที่ยวและลานจอดรถ

การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอทอง จังหวัดชลบุรี

รูปที่ 4.11 ภาพทัศนียภาพทางเดินเท้าขึ้นสู่ถ้ำ

การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอปอทอง จังหวัดชลบุรี

รูปที่ 4.12 ภาพทัศนียภาพการปรับภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณโด่งดำ

การจัดการของเสีย แนวทางสำหรับการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลซึ่งเกิดขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังนี้

- 1) จัดถังขยะไว้ในบริเวณด้านหน้าของแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง โดยใช้ถังขยะในลักษณะที่สัตว์และแมลงไม่สามารถเข้าไปได้
- 2) มีการแยกประเภทของถังขยะเพื่อสามารถนำวัสดุบางอย่างกลับมาใช้ซ้ำได้อีก
- 3) ห้ามไม่ให้มีการนำอาหารเข้าไปรับประทานด้านในแหล่งท่องเที่ยว ยกเว้นน้ำดื่ม ซึ่งจะต้องมีการแจ้งจำนวนแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้พนักงานเก็บภาชนะสำหรับบรรจุน้ำดื่มออกมาให้ครบ
- 4) ประสานให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลพลวงทองเข้ามาดำเนินการจัดเก็บและนำขยะไปกำจัดด้วยวิธีการที่เหมาะสม
- 5) แนะนำให้องค์การบริหารส่วนตำบลพลวงทองใช้วิธีการที่เหมาะสมในการกำจัดขยะอินทรีย์ (organic wastes) เช่น การทำปุ๋ยหมัก
- 6) น้ำเสียจากที่พักของนักท่องเที่ยวและชุมชนจะต้องผ่านการบำบัดก่อนปล่อยสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ
- 7) การสร้างห้องสุขาจะต้องกำหนดให้อยู่ห่างจากแหล่งน้ำอย่างน้อย 30 เมตร และหากสภาพพื้นดินเป็นดินทรายจะต้องให้ระยะห่างเพิ่มมากขึ้น

การจัดการด้านพลังงานและสาธารณูปโภค แนวทางสำหรับการจัดการด้านพลังงานและสาธารณูปโภคเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีรายละเอียดดังนี้

- 1) ปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารด้านการท่องเที่ยวและที่พักของนักท่องเที่ยวทั้งหมดให้สามารถรับลมธรรมชาติได้มาก เพื่อที่จะลดการใช้พลังงานโดยไม่จำเป็น เช่น การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ
- 2) นำพลังงานจากแสงอาทิตย์ พลังงานลม หรือพลังงานน้ำตกเข้ามาใช้เท่าที่จะสามารถทำได้
- 3) การวางท่อประปา สายไฟฟ้า และสายโทรศัพท์ ควรฝังลงดิน เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสภาพภูมิทัศน์
- 4) การใช้เครื่องมือกำเนิดไฟฟ้าพลังงานดีเซลในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ไฟฟ้ายังเข้าไม่ถึงให้ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าในตำแหน่งที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะทางเสียง และมลภาวะทางสายตาแก่นักท่องเที่ยว
- 5) ควรใช้เครื่องปรับอากาศในอาคารด้านการท่องเที่ยวเฉพาะในส่วนที่จำเป็นต้องควบคุมอุณหภูมิ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์สำหรับงานวิจัย

6) การออกแบบอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ควรใช้หลักการระบายความร้อนโดยลมธรรมชาติให้มากที่สุด

4. การจัดการด้านการตลาด

การจัดการด้านการตลาดสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเน้นที่การสร้างความสำเร็จให้แก่ทั้งนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นได้ประจักษ์ว่า การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทองมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการให้ความรู้และประสบการณ์ที่น่าประทับใจ เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่สร้างผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น และช่วยสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น

4.1 การประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในแง่การตลาด

สิ่งที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวขายได้มี 2 ประการคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากรท่องเที่ยว ได้แก่ ความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทองที่มีทั้งแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ น้ำตก มนุษย์โบราณ พิษณุพนธ์ธรรมชาติ วิถีชีวิตของเกษตรกร ซึ่งจะเป็นจุดที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มีการวางแผนคือ เตรียมความพร้อมสำหรับการให้บริการนักท่องเที่ยว ได้แก่ บริการขนส่งผู้โดยสารและสภาพเส้นทางที่สะดวกสบาย ที่พักแรม มัคคุเทศก์ การดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว และระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสม

4.2 กลยุทธ์การตลาด

(1) การแบ่งส่วนของตลาด (market segmentation) การแบ่งส่วนตลาดการท่องเที่ยวนั้น ในส่วนของตลาดท่องเที่ยวเชิงนิเวศส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มลูกค้าที่ท่องเที่ยวเป็นคณะ โดยจะเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ประกอบด้วยสมาชิกระหว่าง 5 - 30 คน การท่องเที่ยวประเภทนี้ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถจัดปฏิทินท่องเที่ยวได้ง่าย โดยสามารถทำความเข้าใจกับสายการบิน และโรงแรม เพื่อจองที่นั่งและห้องพักในเวลาที่กำหนด ลูกค้าสามารถเลือกรายการได้หลากหลาย และสามารถรับประกันความแน่นอนในการเดินทางของลูกค้าด้วยการให้ข้อเสนอราคาที่ข้อมเขากำหนดวันเดินทางล่วงหน้าจะช่วยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถให้บริการลูกค้าได้ตามที่กำหนดไว้

ข้อดีของการทำตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในรูปของการเดินทางเป็นคณะ จะดีกว่าแบบอื่น ๆ แต่บางทีอาจมีนักท่องเที่ยวผิดประเภทหลงเข้ามาบ้าง ซึ่งนักท่องเที่ยวที่หลงเข้ามาอาจรู้สึกไม่สบายใจเมื่อพบกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นแบบง่าย ๆ ไม่หรูหรา และไม่ได้อาดหวังมาก่อนว่าจะได้มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวแบบนี้

(2) การกำหนดตลาดลูกค้า เนื่องจากเป็นการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มขนาดเล็ก จึงจำเป็นต้องคัดสรรลูกค้าที่ชอบท่องเที่ยวแบบนี้โดยเฉพาะ เพราะทัศนคติที่แตกต่างของนักท่องเที่ยวเพียง 1 คน อาจมีผลกระทบต่อสมาชิกอื่น ๆ

ลูกค้าของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมี 2 ประเภท คือ ผู้ที่รักการท่องเที่ยวทางธรรมชาติอยู่แล้ว และผู้ที่ยังไม่คุ้นเคยกับการท่องเที่ยวแบบนี้ ดังนั้นจึงต้องสร้างลูกค้าประเภทหลังให้เป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ได้ เพื่อที่จะสามารถขยายฐานจำนวนนักท่องเที่ยวให้เพิ่มขึ้น โดยจะต้องทราบก่อนว่านักท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือกลุ่มใด จากนั้นจะต้องดึงกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวมาเป็นลูกค้าของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอบ่อทองให้ได้โดยอาศัยกลยุทธ์การตลาด ที่มุ่งตรงไปยังเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ในการที่จะสื่อสารข้อมูลให้ตรงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องพยายาม จำแนกกลุ่มลูกค้าเป้าหมายตามคุณลักษณะต่าง ๆ เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลรายละเอียดของลูกค้ากลุ่มดังกล่าว ซึ่งตัวอย่างของการจำแนกกลุ่มลูกค้าเป้าหมายดังกล่าว เช่น

(1) จำแนกตามลักษณะประชากร (Demographics) ได้แก่ อายุ เพศ เชื้อชาติ รายได้ การศึกษา อาชีพและลักษณะของครอบครัว

(2) จำแนกตามลักษณะทางจิตวิทยา (Psychographics) ได้แก่ การดำรงชีวิต ความเชื่อ ศาสนา และตัวแปรอื่น ๆ ทางด้านวัฒนธรรม

(3) จำแนกตามลักษณะภูมิศาสตร์ (Geographics) ได้แก่ พื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ของทวีปหรือของโลก

ในแง่ของประชากร ลูกค้าเป้าหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนใหญ่เป็นบุรุษและสตรี ที่มีอายุระหว่าง 45 - 65 ปี สำหรับประเทศที่พัฒนาแล้วคนที่อายุ 50 ปีขึ้นไปจะเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดของการท่องเที่ยวประเภทเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ กลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะเดินทางบ่อยขึ้นระยะทางไกลมากขึ้น และอยู่นานกว่ากลุ่มอื่น ๆ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาขึ้นไป อาชีพของคนกลุ่มนี้มีหลากหลาย ส่วนมากจะมีรายได้และมีกำลังซื้อสูง มีเวลาสำหรับการพักผ่อนค่อนข้างยาวนาน

นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะเป็นชาวอเมริกา แคนาดา ยุโรป และญี่ปุ่น เนื่องจากประชาชนของประเทศเหล่านี้มีเศรษฐกิจดี จึงมีเงินและเวลาในการเดินทางได้มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ข้อมูลด้านจิตวิทยาของผู้ซื้อ มีประโยชน์มากสำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง เนื่องจากลักษณะทางประชากรไม่สามารถแบ่งแยกกลุ่มผู้บริโภคได้อย่างชัดเจน เช่น ช่างไฟฟ้าอาจถูกจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกับอาจารย์มหาวิทยาลัย เนื่องจากมีระดับรายได้ใกล้เคียงกันทั้งที่วิถีชีวิตและพฤติกรรมการใช้จ่ายใช้สอยอาจแตกต่างกันอย่างมาก ดังนั้นข้อมูลด้านจิตวิทยาจะเป็นข้อมูลสำคัญที่ทำให้การสื่อสารข้อมูลกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายมีความแม่นยำมากขึ้น

เมื่อพิจารณาในด้านภูมิศาสตร์ จะพบว่าศูนย์กลางประชากรที่เป็นนักท่องเที่ยวทางธรรมชาติจะอยู่ในเมืองใหญ่ที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ และเป็นแหล่งที่ตั้งสถานศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย พิพิธภัณฑสถานสัตว์ ศูนย์แสดงสัตว์น้ำ หอคูควา สวนพฤกษศาสตร์ และหอสมุด ซึ่งเอื้ออำนวยให้เกิดความสนใจในเรื่องธรรมชาติและวัฒนธรรมของโลก

(3) การโฆษณา เมื่อกำหนดเป้าหมายได้แล้ว ควรกำหนดว่าจะใช้สื่ออะไรบ้างในการสื่อสารกับลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย การเลือกสื่อเป็นสิ่งสำคัญ หากสามารถเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสมจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือ และความไว้วางใจ อาทิ วารสารการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก ได้แก่ Audubon Society, Sierra Club, GEO, Smithsonian Institution, Buzzworm, The National Geographic Traveler สำหรับประเทศไทยได้แก่ วารสาร อ.ส.ท.

นอกจากสื่อดังกล่าวแล้วยังสามารถใช้สื่อประเภทอภินันทนาการ ซึ่งเป็นวารสารแจกฟรีแก่นักท่องเที่ยวทั่วไป แต่หากเป็นการท่องเที่ยวที่จัดเป็นกิจกรรมพิเศษ และต้องการให้ถึงลูกค้าเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ ในช่วงเปิดตัวแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอบ่อทอง จะต้องลงโฆษณาในวารสารเฉพาะเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวนั้นหากต้องการให้ได้ผลสูงสุดจะต้องโฆษณาในสื่อพื้นฐานอย่างสม่ำเสมอ เช่น หนังสือพิมพ์รายวันหรือรายสัปดาห์ การลงโฆษณาซ้ำบ่อย ๆ จะทำให้ผู้อ่านจำได้ และแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวเข้าไปอยู่ในใจของผู้อ่าน หน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง ควรจะลงทุนโฆษณาในสื่อที่ให้ผลดีที่สุด และหากทำสัญญาระยะยาวจะทำให้ได้ส่วนลดพิเศษ แต่หากมีงบประมาณจำกัดในช่วงที่มีนักท่องเที่ยวน้อยอาจลดการใช้สื่อโฆษณาลงให้เหลือเฉพาะ 1 - 2 แห่งที่เป็นสื่อหลัก ๆ

(4) การออกแบบโฆษณา ข้อจำกัดในด้านงบประมาณทำให้การลงโฆษณาอาจทำได้ไม่มาก ดังนั้นเพื่อให้การโฆษณาได้ผลดี จะต้องมีการกลยุทธ์ในการออกแบบและการเลือกลงโฆษณาในหน้าที่เหมาะสม สิ่งที่ยุ่ยากในการโฆษณาการท่องเที่ยวคือ เนื้อที่กระดาศที่จำกัดแต่ต้องใส่ข้อมูลให้ครบถ้วน เช่น ชื่อหน่วยงานที่ติดต่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ แหล่งท่องเที่ยวและค่าบริการ ดังนั้นทางออกคือต้องให้บรรลวุฒิตูประสงค์เบื้องต้นของการโฆษณา คือ การพยายาม

กระตุ้นให้ลูกค้าเกิดความสนใจและขอข้อมูลเพิ่มเติม จากนั้นจึงให้ผู้รับผิดชอบจัดส่งรายละเอียดไปให้ลูกค้าทางไปรษณีย์

(5) การจัดทำบัญชีรายชื่อลูกค้าเพื่อติดต่อทางไปรษณีย์ เมื่อการโฆษณาได้ผลดี โดยสามารถเจาะกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้ และมีการติดต่อเข้ามา ในขั้นตอนต่อไปผู้รับผิดชอบจะต้องจัดทำบัญชีรายชื่อลูกค้าเพื่อติดต่อทางไปรษณีย์

บัญชีรายชื่อลูกค้าคืออุปกรณ์การตลาดที่สำคัญที่จะช่วยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถจัดส่งเอกสาร ไปให้ลูกค้าโดยสะดวก เอกสารดังกล่าวจะต้องมีการออกแบบและตรวจสอบเป็นอย่างดี เพื่อให้เป็นที่ถูกใจของลูกค้า หน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องทำเอกสารแผ่นพับที่มีภาพสวยงาม และมีรายละเอียดครบถ้วน เป็นเอกสารที่รวบรวมรายละเอียดทั้งหมดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทองและกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลอัตราค่าบริการต่าง ๆ และตารางเวลาเดินทางของการขนส่งมวลชน เอกสารที่ได้รับการออกแบบและจัดพิมพ์อย่างสวยงามเมื่อถูกวางไว้ที่ใดก็จะได้รับความสนใจ และมีประสิทธิภาพในการสื่อสารมากกว่าสิ่งพิมพ์ที่ด้อยคุณภาพ

แผ่นพับที่นำเสนอข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะแห่งช่วยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และช่วยประหยัดเวลาในการสื่อสารได้เป็นอย่างมาก

แนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่น เพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

ในการศึกษาแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่น ได้ใช้วิธีการสำรวจข้อมูลจากประชาชนในท้องถิ่นที่มีที่อยู่อาศัยหรือที่ทำกินอยู่ติดกับพื้นที่ที่ได้ถูกกำหนดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และตัวแทนของหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลการศึกษาในแต่ละส่วนมีดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลจากประชาชนในท้องถิ่นที่มีที่อยู่อาศัยหรือที่ทำกินอยู่กับแหล่ง
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1.1 ที่อยู่อาศัย/ที่ทำกิน

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามที่อยู่อาศัย/ที่ทำกินที่อยู่ติดกับ
แหล่งท่องเที่ยวในตำบลพลวงทอง

ที่อยู่อาศัย/ที่ทำกิน	จำนวน	ร้อยละ
หมู่ 1 บ้านเขาห้ายอด	9	37.50
หมู่ 2 บ้านเขาชะอางค์	2	8.33
หมู่ 4 บ้านเขาใหญ่	7	29.17
หมู่ 5 บ้านเขาพริก	2	8.33
หมู่ 6 บ้านอ่างผักหนาม	4	16.67
รวม	24	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีที่อยู่อาศัย/ที่ทำกินอยู่ในหมู่ 1
บ้านเขาห้ายอดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมามีที่อยู่อาศัย/ที่ทำกินในหมู่ 4 บ้านเขาใหญ่
คิดเป็นร้อยละ 29.17 และมีที่อยู่อาศัย/ที่ทำกินอยู่ในหมู่ 6 บ้านอ่างผักหนาม คิดเป็นร้อยละ 16.67

1.2 แหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ติดกับที่อยู่อาศัย/ที่ทำกิน
ของผู้ตอบแบบสอบถาม

แหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
เขาชะอางค์ทรงเครื่อง	3	12.50
เขาไฉโนเสาร์	5	20.83
เขาชะอางค์โอน	5	20.83
วนอุทยานเขาห้วยยอด	3	12.50
น้ำตกอ่างผึกหนาม	8	33.34
รวม	24	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีที่อยู่อาศัย/ที่ทำกินติดกับน้ำตกอ่างผึกหนามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.34 รองลงมามีที่อยู่อาศัย/ที่ทำกินติดกับเขาไฉโนเสาร์และเขาชะอางค์โอน คิดเป็นร้อยละ 20.83 เท่ากัน

1.3 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของการใช้ประโยชน์ที่ดินแปลงที่ติดกับแหล่งท่องเที่ยว

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	จำนวน	ร้อยละ
สวนยางพารา	10	41.67
ที่อยู่อาศัย	9	37.50
สวนมะม่วงหิมพานต์	2	8.33
สวนปาล์มน้ำมัน	1	4.17
ไร่นาสำปะหลัง	1	4.17
อื่น ๆ	1	4.17
รวม	24	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้ที่ดินแปลงที่ติดกับแหล่งท่องเที่ยวในการทำสวนยางพารามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมาใช้เป็นที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 37.50 และใช้เป็นสวนมะม่วงหิมพานต์ คิดเป็นร้อยละ 8.33 ตามลำดับ

1.4 ขนาดของแปลงที่ดิน

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของขนาดแปลงที่ดินที่อยู่ติดกับแหล่งท่องเที่ยว

ขนาดของแปลงที่ดิน	จำนวน	ร้อยละ
1 - 10 ไร่	10	41.67
11 - 20 ไร่	5	20.83
41 - 50 ไร่	1	4.17
51 - 60 ไร่	1	4.17
มากกว่า 61 ไร่	7	29.17
รวม	24	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ที่ดินของผู้ตอบแบบสอบถามแปลงที่ติดกับแหล่งท่องเที่ยว มีขนาด 1 - 10 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมามีขนาดมากกว่า 61 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.17 และมีขนาด 11 - 20 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 20.83

1.5 ระยะเวลาการอยู่อาศัยหรือทำกินในที่ดิน

ตารางที่ 5 จำนวนและระยะเวลาการอยู่อาศัยหรือทำกินในที่ดินแปลงที่อยู่ติดกับแหล่งท่องเที่ยว

ระยะเวลาที่อยู่อาศัยหรือทำกินในที่ดิน	จำนวน	ร้อยละ
1 - 10 ปี	4	16.67
11 - 20 ปี	8	33.33
21 - 30 ปี	7	29.17
31 - 40 ปี	5	20.83
รวม	24	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาการอยู่อาศัยหรือทำกิน ในที่ดินแปลงที่อยู่ติดกับแหล่งท่องเที่ยวเป็นระยะเวลา 11 - 20 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมามีระยะเวลาการอยู่อาศัยหรือทำกิน 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.17 และ 31 - 40 ปี คิดเป็น ร้อยละ 20.83

2. ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่
อำเภอ บ่อทอง

2.1 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและ
การพัฒนาพื้นที่ที่อยู่ติดกับแปลงที่ดินให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการพัฒนา
พื้นที่ที่อยู่ติดกับแปลงที่ดินให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	24	100.00
ไม่เห็นด้วย	0	0.00
รวม	24	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมดเห็นด้วยกับการส่งเสริม
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการพัฒนาพื้นที่ที่อยู่ติดกับแปลงที่ดินให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.2 เหตุผลในการสนับสนุนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการพัฒนาพื้นที่
ที่อยู่ติดกับแปลงที่ดินให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตารางที่ 7 เหตุผลในการสนับสนุนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการพัฒนาพื้นที่ที่อยู่ติด
กับแปลงที่ดินให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

เหตุผล	ความถี่
1. เป็นการสร้างรายได้ให้ชาวบ้าน และทำให้เศรษฐกิจอำเภอบ่อทองหมุนเวียน ดีขึ้น	9
2. ทำให้อำเภอบ่อทองพัฒนาและเจริญขึ้น	6
3. เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว	3
4. ทำให้มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และสวยงาม และมีระบบนิเวศน์ ที่สมบูรณ์	3
5. สร้างชื่อเสียงให้กับอำเภอบ่อทอง	2
6. ทำเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอบ่อทองอยู่ไม่ไกลจาก พัทยา - บางแสน	1
รวม	24

2.3 จุดเด่น/ความสวยงาม/ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ติดกับแปลงที่ดิน

ตารางที่ 8 จุดเด่น/ความสวยงาม/ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ติดกับแปลงที่ดิน

จุดเด่น/ความสวยงาม/ความน่าสนใจ	ความดี
1. เป็นเขาหินปูนที่มีถ้ำและป่าไม้ชุ่มชื้นเขา มีโบสถ์ที่หลวงปู่ถ้ำกำลังสร้าง เมื่อสร้างเสร็จสมบูรณ์จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวและที่กราบไหว้พระบรมสารีริกธาตุอีกแห่งหนึ่ง	4
2. ทิวเขากำแพง/เขาใหญ่/เขตรักษาพันธุ์อ่างฤๅไน มีความสมบูรณ์ น้ำตก มีความสวยงามมีหน้าผาหินที่ยาวประมาณ 200 เมตรเหมาะแก่การไต่เชือกโรยตัวผ่านน้ำตก เคยมีนักวิชาการมาท่องเที่ยว และให้ความเห็นว่าหากพัฒนาในเชิงนิเวศจะสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกเป็นอย่างมาก	3
3. เป็นแหล่งพักผ่อนที่สวยงาม ท่ามกลางธรรมชาติของป่าเขาที่สวยงามอุดมสมบูรณ์, เป็นแหล่งเที่ยวของคนได้ทุกวัย เป็นแหล่งพักผ่อนที่ใกล้ชิดธรรมชาติ	3
4. ภูเขารูปโคโนเสาร์เกิดโดยธรรมชาติ	3
5. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พื้นที่ติดต่อ 5 จังหวัด เป็นน้ำตกที่มีความสมบูรณ์ผืนสุดท้ายของจังหวัดชลบุรี	2
6. เป็นเขาหินสภาพพื้นที่อุดมสมบูรณ์	1
7. จุดเด่นติดเขาชะอังก์ทรงเครื่อง ดิคคลองประแส	1
8. มีภูเขาหิน ถ้ำ ป่าไม้ สมุนไพรและมีลิงอาศัยอยู่ชุกชุม และวัดถ้ำเขาชะอังก์โอนเจ้าอาวาสมีชื่อเสียงโด่งดังในด้านเมตตา	1
9. น้ำตกม่านสายหมอกที่ตกมาจากหน้าผาสูงและกว้าง มีจุดชมวิวที่สูงเดินมองเห็นตำบลพลองทองในมุมกว้างได้ชัดเจน	1
10. ทิวทัศน์ริมมองเห็นเขาห้ายอด/อีกด้านหนึ่งของเขาโคโนเสาร์มองจากด้านในจะคล้ายอุรุ	1
รวม	20

3. ปัญหาสำคัญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ติดกับแปลงที่ดินให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภอบ่อทอง

3.1 ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 9 ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

ปัญหา	ความถี่
1. ขาดงบประมาณในการบูรณะจัดการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว	4
2. ขาดเจ้าหน้าที่ดูแลและให้คำปรึกษา	2
3. ทางขึ้นน้ำตกไม่ค่อยดี อาจเป็นอันตราย	1
4. คนในพื้นที่ยังไม่เข้าใจว่าจะได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากแหล่งท่องเที่ยว	1
5. นักท่องเที่ยวและชาวบ้านยังไม่มีจิตสำนึก ในเรื่องการอนุรักษ์และหวงแหนธรรมชาติ	1
6. ความสะอาดของบ้านเรือนบริเวณทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว	1
7. ปัญหาเรื่องไฟฟ้า และการชะล้างของน้ำที่พัดเอาดินมาทับถมแอ่งน้ำ	1
8. การท่องเที่ยวอาจทำให้ธรรมชาติถูกทำลาย	1
9. ชาวบ้านลักขโมยต้นไม้ เช่น ต้นจันทน์/เฟิร์นชายผ้า/เขากวาง และมีการบุกรุกเพื่อก่อสร้างที่พักบริเวณเขา	1
10. ขาดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม เหมาะกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	1
11. พื้นที่ยังรกร้างอยู่มากควรมีการดูแลจัดการให้สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ได้	1
รวม	15

3.2 ปัญหาด้านการขนส่งและการสื่อสาร

ตารางที่ 10 ปัญหาด้านการขนส่งและการสื่อสาร

ปัญหา	ความถี่
1. ถนนชำรุดเส้นทางคมนาคมไม่สะดวก	9
2. สัญญาณโทรศัพท์ไม่ค่อยดี พื้นที่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะดับสัญญาณโทรศัพท์	7
3. ไม่มีรถบริการตามแหล่งท่องเที่ยว	1
4. ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต	1
5. สภาพถนนที่แคบเกินไปอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ยานพาหนะที่สัญจร	1
6. ทางขึ้นน้ำตกไม่สะดวก ในช่วงฤดูฝนตกทางจะลื่นมาก	1
รวม	20

3.3 ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 11 ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

ปัญหา	ความถี่
1. ขาดศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่มาดูแลให้บริการหรือให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว	7
2. ไม่มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกไว้คอยบริการนักท่องเที่ยว เช่น ห้องน้ำ ร้านค้า ที่จอดรถ คนดูแลความปลอดภัย	6
3. ถนนหนทางไม่สะดวกแก่การเดินทางมาท่องเที่ยว	2
4. ไม่มีไฟฟ้า ไฟทาง	2
5. ไม่มีถังขยะไว้บริการนักท่องเที่ยว ทำให้มีขยะเกลื่อนกลาด สร้างความสกปรกให้บริเวณแหล่งท่องเที่ยว	1
6. ขาดการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถต้อนรับนักท่องเที่ยวได้เท่าที่ควร	1
7. ขาดป้ายบอกทางและสถานที่	1
รวม	20

3.4 ปัญหาด้านการตลาดเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

ตารางที่ 12 ปัญหาด้านการตลาดเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

ปัญหา	ความถี่
1. ขาดประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางสื่อต่าง ๆ	11
2. ไม่มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน	2
3. ขาดผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเพื่อชักจูงนักท่องเที่ยว	1
4. ไม่มีบุคลากรเข้ามาดูแลในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแหล่งท่องเที่ยวอย่างจริงจัง เช่น อบต.จัดตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	1
5. ประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจกับการที่พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และยังขาดความรู้ความเข้าใจที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น	1
6. ขาดงบประมาณในการสนับสนุนโครงการ	2
รวม	18

3.5 ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

ตารางที่ 13 ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

ปัญหา	ความถี่
1. ขาดการจัดการท่องเที่ยวเป็นรูปธรรมและชัดเจน ทำให้ประชาชนไม่สนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วม	4
2. ขาดการทำความเข้าใจว่าประชาชนได้อะไรจากการเป็นเจ้าบ้านที่ดี และได้ประโยชน์อะไรทำให้ประชาชนไม่ค่อยเข้ามามีส่วนร่วม	3
3. ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีอาชีพทำเป็นส่วนใหญ่ การเข้าไปมีส่วนร่วมจะทำได้เป็นบางครั้ง	1
รวม	8

3.6 ปัญหาด้านอื่น ๆ

ตารางที่ 14 ปัญหาด้านอื่น ๆ

ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่
1. ปัญหาเรื่องถึงมีจำนวนมากออกมาก่อนและสร้างความรำคาญให้นักท่องเที่ยว	3
2. ระเบียบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่เป็นเจ้าของพื้นที่อาจไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่	1
3. สินค้าและของที่ระลึกต่าง ๆ ของชุมชนควรมีคุณภาพและราคายุติธรรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวประทับใจ	1
รวม	5

2. ผลการศึกษาข้อมูลจากหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในพื้นที่และประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในพื้นที่มาก่อนข้างยาวนาน และเคยมีประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวพอสมควร โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญบางรายเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอบ่อทอง ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“รับราชการมาทั้งหมด 28 ปี หลายอำเภอ ประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวมีพอสมควร” (คณิตร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ประสบการณ์การทำงานในฐานะที่เคยเป็นอดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพลวงทองนั้น ได้มีการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวของตำบลพลวงทองมาโดยตลอด ซึ่งถือว่าด้านการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในนโยบายหลักขององค์การบริหารส่วนตำบลพลวงทอง และได้ทำการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของตำบลพลวงทองที่มีความหลากหลายทางธรรมชาติและมีความสวยงามให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เรื่อยมา” (ขวัญใจ เมฆมหัศจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ประสบการณ์ในตำแหน่งฐานะที่เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ได้เคยเข้าร่วมการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทองในหลาย ๆ โครงการ” (จารุวัฒน์ สุภณาวรร, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนในระดับตำบล” (จุรัชัย แซ่ไคว้, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“เคยเป็นประธานชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของอำเภอบ่อทอง” (สมโชค สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“เรื่องแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผมเป็นคนหนึ่งในระดับแรก ๆ ที่เข้ามาร่วมกันทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ร่วมกับท่านอดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพลวงทองนะครับ ในตอนแรกได้มีการกำหนดนโยบายและทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวร่วมกัน” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ประสบการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนะครับ ผมได้มีโอกาสพานักท่องเที่ยวไปทัศนศึกษาในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหลายแห่งครับ โดยมีกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวหลายกิจกรรม อาทิ การเดินชมป่าไม้ การอนุรักษ์ป่า และการชมวิถีชีวิตสัตว์ป่า เป็นต้น” (สุทธิชัย มาศมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ไม่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมาก่อน” (กิ่งดาว บุญตาคน, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ไม่มีครับ” (วีระ แซ่ปึ้ง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

2. การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภอบ่อทอง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่มีการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภอบ่อทองเป็นอย่างดี ทั้งในส่วนของการท่องเที่ยวทั้งหมดที่มีอยู่และความสวยงามตามธรรมชาติ ความน่าสนใจและดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละแห่ง ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“ที่ทราบนะครับมีอยู่หลายแหล่งซึ่งสามารถแยกเป็นกลุ่ม ๆ ได้ เช่น กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นภูเขา อาทิ เขาชะอางทรงเครื่อง เขาชะอางค์โตน เขาห้ายอด เป็นต้น ส่วนกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นถ้ำ อาทิ เขาลำหมี เขาลำประทุม ถ้ำลับแล เป็นต้น และกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นน้ำตก อาทิ น้ำตกเขาใหญ่หรือน้ำตกบ้านอ่างผักหนาม ตั้งอยู่ หมู่ที่ 6 ต.พลวงทอง น้ำตาอ่างริน ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ต.พลวงทอง เป็นต้น” (ณรินทร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น จริง ๆ แล้ว เราได้ทำการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ค่อนข้างที่จะสอดคล้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่แล้ว ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลพลวงทองนั้นมีความได้เปรียบในเรื่องความสวยงามตามธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว” (ขวัญใจ เมฆมัทศจรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ทราบครับ ในพื้นที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย อาทิ น้ำตก อ่างเก็บน้ำ ภูเขา ถ้ำต่าง ๆ ที่มีหินงอกหินย้อยเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ทั้งในเรื่องของป่าไม้และสัตว์ป่า” (จรรุวัฒน์ สุภณธาร, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ในพื้นที่มีแหล่งท่องเที่ยวหลายแหล่ง อาทิ เขาชะอางทรงเครื่อง ซึ่งมีค้างคาวอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีน้ำตกอ่างริน และน้ำตกอ่างผักหนาม มีเขาห้ายอด เขาโคโนเสาร์ และถ้ำลับแล ป่าไม้ในพื้นที่ยังคงมีความอุดม อีกทั้งตำบลพลวงยังเป็นเขตรอยต่อของ 5 จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้อีกด้วย” (จุฑชัช แสงไคว้, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่ตำบลพลวงทองนั้นมีความเหมาะสมสำหรับเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ เนื่องจากมีภูมิประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีความสวยงาม ทั้งสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นน้ำตกตามธรรมชาติ ภูเขา และถ้ำ นับได้ว่าในพื้นที่มีความเพียบพร้อมในการที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่ง” (สมโชค สิทธิภาณุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ทั้งที่เป็นรูปถ่ายต่าง ๆ ที่ออกสู่สายตาประชาชนทั้งหมด ผมเป็นคนถ่ายภาพเองทั้งหมด ฉะนั้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องแหล่งท่องเที่ยวที่ผมค่อนข้างจะทราบทั้งหมด” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอบ่อทอง ผมทราบไม่ถึง 50% เท่านั้นที่รับทราบมาบ้างเนื่องจากต้องใช้เส้นทางในการเดินทางกลับบ้านที่ต่างจังหวัด” (สุทธิชัย มาศมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ไม่ได้ออกไปไหน ไม่รู้ รู้แต่น้ำตกอ่างผักหนามเท่านั้น” (กิ่งดาว บุญตาคน, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“แหล่งท่องเที่ยวของอำเภอบ่อทองรู้เพียงผิวเผินเท่านั้น ก็มีเขาโคโนเสาร์ ถ้ำค้างคาว และน้ำตก รวมถึงป่าไม้” (วีระ แสงปิ้ง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

3. ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่มีความเข้าใจว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการเข้าไปศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ จากธรรมชาติ และวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“คือ การท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” (ณรินทร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2552)

“เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่คู่กัน โดยการท่องเที่ยวจะต้องไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” (ขวัญใจ เมฆมหัศจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” (จารุวัฒน์ สุภณธาร, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“เป็นการท่องเที่ยวที่อยู่คู่กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม” (จุฑชัช แซ่ไค้ว, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การเข้ามาท่องเที่ยว มาศึกษาธรรมชาติ โดยไม่ทำลายธรรมชาติ เป็นการท่องเที่ยวที่ในลักษณะที่ให้คนหรือนักท่องเที่ยวได้พยายามอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไว้ เพื่อให้คนหรือนักท่องเที่ยวอื่น ๆ ได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาสิ่งต่าง ๆ จากธรรมชาติ” (สมโชติ สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การเข้าไปท่องเที่ยวเพื่อความสำราญใจแล้ว ยังเป็นการเข้าไปศึกษาระบบนิเวศของธรรมชาติอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติให้อยู่คู่กับท้องถิ่นและลูกหลานต่อไป” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“คือ การศึกษาเรื่องราวธรรมชาติสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตามธรรมชาติ” (สุทธิชัย มาสมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ไม่มีความรู้ค่ะ” (กิ่งดาว บุญตาคน, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ” (วีระ แซ่ปึง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

4. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมของตำบลพลวงทองควรเป็นรูปแบบใด
 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันว่า รูปแบบการท่องเที่ยว
 ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอบ่อทอง ควรเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เน้นไป
 ในเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้านที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ
 เกษตรกรรม ซึ่งจัดเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“มีความเหมาะสมคืออยู่แล้ว แต่ควรพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้ดีกว่าที่เป็นอยู่”
 (คณิตพร เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ตำบลพลวงทองยังมีธรรมชาติที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงมี
 ความเหมาะสมสำหรับการจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของตำบลพลวงทอง”
 (ขวัญใจ เมฆมหัสจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“รูปแบบการท่องเที่ยวที่จะเหมาะสมนั้น ควรต้องตระหนักถึงเรื่องของเขตพื้นที่ที่เป็น
 พื้นที่เกษตรกรรม ดังนั้นควรยึดอาชีพเกษตรกรรมและวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่
 เป็นหลัก” (จารุวัฒน์ สุภณดา, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“รูปแบบที่เหมาะสม คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ การสัมมนา
 และทัศนศึกษา” (จุฑา แซ่ไค้ว, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“รูปแบบที่เหมาะสมน่าจะเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ นักท่องเที่ยว
 สามารถเข้ามาสัมผัสเรียนรู้การใช้ชีวิตแบบวิถีชีวิตชาวบ้าน และศึกษาความสำคัญ
 ของธรรมชาติ” (สมโชติ สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“รูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับในพื้นที่ คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
 โดยประชาชนทุกหมู่บ้านจะต้องร่วมมือกัน ทั้งด้านทรัพยากรคน
 ทรัพยากรธรรมชาติของแต่ละหมู่ และการบริหารจัดการ นำสิ่งต่าง ๆ ที่เรามีอยู่ใน
 พื้นที่มาจัดเป็นโปรแกรมรูปแบบการท่องเที่ยว สิ่งเหล่านั้นจะทำให้คนหรือนัก
 ท่องเที่ยวเข้ามาแล้วไม่รู้สึกเบื่อ” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม
 2552)

“เมื่อจะจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแล้ว รูปแบบที่เหมาะสม คือ การออกค่าย โดยมุ่งที่
 นักเรียน นักศึกษา” (สุทธิชัย มาศมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“รูปแบบใดก็ได้” (กิ่งดาว บุญตา, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“เนื่องจากพื้นที่อำเภอทองเป็นพื้นที่ห้ามก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม เพราะเป็นเขตประกอบเกษตรกรรม การท่องเที่ยวรูปแบบที่เหมาะสมนั้น ควรจะเน้นไปที่เรื่องของเกษตรกรรมเป็นหลักที่สำคัญต้องไม่ทำลายวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชนบท” (วีระ แซ่ปึ้ง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

5. จุดแข็งของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอทอง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันว่า จุดแข็งของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอทอง คือ สภาพความสวยงามและความสมบูรณ์ของธรรมชาติที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ทั้งภูเขา ถ้ำ น้ำตก และป่าไม้ ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“สภาพของธรรมชาติที่เป็นอยู่ ซึ่งมีสภาพที่สมบูรณ์เหมาะสมต่อการมาท่องเที่ยว” (คณินทร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“มีธรรมชาติที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ เช่น ถ้ำ ภูเขา และน้ำตก” (ขวัญใจ เมฆมหัศจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ประการแรก คือ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดชลบุรี นอกจากทะเลหรือพญา ประการที่สอง คือ การเดินทางใช้เวลาไม่นาน ไม่ไกลมาก ประการที่สาม คือ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ยังคงเป็นชุมชนดั้งเดิม ซึ่งถือเป็นจุดที่จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ส่วนจุดแข็งประการสุดท้าย คือ ตัวผู้นำชุมชน ถือว่าเป็นส่วนที่มีความสำคัญมากในการที่จะรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ในชุมชน” (จารุวัฒน์ สุภณธาร, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ความมหัศจรรย์ของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อาทิ หินงอกหินย้อยในบริเวณถ้ำ” (จุรัชย์ แซ่ไคว้, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม ไม่ว่าจะเป็นภูเขา น้ำตก ถ้ำ” (สมโชค สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ทรัพยากรทางธรรมชาติมีอยู่ในพื้นที่มากมาย อาทิ เขาหินปูน ถ้ำค้างคาว น้ำตก รวมถึงป่าที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะป่าไม้ นำมาสิ่งที่ควรทำการศึกษา อาทิ สมุนไพรต่าง ๆ ซึ่งสมุนไพรบางชนิดพบได้เฉพาะที่อำเภอทองเท่านั้น” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“จุดแข็งในเรื่องของอารมณ์ของการได้พบเจอธรรมชาติ” (สุทธิชัย มาสมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ความสวยงามของชั้นน้ำตก และความสะอาดของน้ำตก” (กิงดาว บุญตาคน, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ภูเขาที่มีความสมบูรณ์ ถ้ามีหินงอกหินย้อยเป็นสิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้นมา”
(วิระ แซ่ปึ้ง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

6. จุดอ่อนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันว่า จุดอ่อนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทองคือ ระยะเวลาในการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวที่ค่อนข้างไกล ประกอบกับการคมนาคมขนส่งที่ยังไม่ค่อยสะดวก นอกจากนี้ยังขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยว และที่สำคัญคือยังขาดงบประมาณสำหรับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“การเดินทางค่อนข้างไกล การคมนาคมยังไม่สะดวก ถนนมีขนาดเล็กกรวดวิ่งสวนกันอันตราย และถนนยังชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อ” (คณินทร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2552)

“การขาดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของตำบลพลวงทองเท่าที่ควร” (ขวัญใจ เมฆมหัศจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและขาดงบประมาณสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว” (จารุวัฒน์ สุภณธาร, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การคมนาคมและการสื่อสารยังไม่สะดวก” (จุรัช แซ่ไคว้, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“งบประมาณที่มีอยู่ค่อนข้างจำกัดไม่เพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” (สมโชติ สิทธิภาณุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ประชาชนในพื้นที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเป็นแหล่งเที่ยว ในทางตรงข้ามเมื่อไม่มีความรู้ในบางครั้งยังเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่รู้ตัวอีกด้วย” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ในเรื่องของความสะดวกและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ควรมีมาตรการในการดูแลชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว” (สุทธิชัย มาศมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ขาดงบประมาณมาช่วยส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว” (กิ่งดาว บุญตาคน, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมไม่ได้รับการดูแลและพัฒนา รวมถึงการขาดงบประมาณ”
(วีระ แซ่ปึง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

7. โอกาสของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันว่า โอกาสของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทองมีค่อนข้างมาก หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้การสนับสนุนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“หากมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว (ถ้า ภูเขา น้ำตก) ให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปแล้ว ย่อมถือเป็นโอกาสที่ดีต่อการท่องเที่ยวในเขตอำเภอบ่อทอง” (คณินท์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“โอกาสจริง ๆ มีมากอยู่ที่การสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในเรื่องของงบประมาณ เจ้าหน้าที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในส่วนของการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว หากทำการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงทุกกลุ่มแล้ว โอกาสด้านการท่องเที่ยวของอำเภอบ่อทองย่อมมีมาก” (ขวัญใจ เมฆมหัศจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“เนื่องด้วยศักยภาพของพื้นที่ตำบลพลวงทอง เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หากได้รับการสนับสนุนงบประมาณโอกาสการท่องเที่ยวจะมีความ” (จารุวัฒน์ สุภณธาร, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“หากหน่วยงานภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ ด้านความรู้ ด้านทรัพยากรบุคคล รวมไปถึงเรื่องการบริหารจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแล้ว มองว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีโอกาสมาก” (จุรัช แซ่ไคว้, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ในอนาคตโอกาสมีแน่นอน ถ้าทุกภาคส่วนให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยในความเป็นจริงแล้วพื้นที่ของตำบลพลวงทองนั้นเหมาะสมต่อการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างที่สุด เนื่องจากเพียบพร้อมไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติมากมาย ทั้งส่วนที่เป็นป่าไม้ ภูเขา น้ำตก หากมีหน่วยงานที่เข้ามาสนับสนุนอย่างจริงจังแล้วย่อมส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวของตำบลพลวงทองอย่างแน่นอน” (สมโชติ สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ด้านของโอกาส ผมมองว่าส่วนราชการในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นอำเภอ อบต.หรือหน่วยการศึกษาต่าง ๆ ควรมาทำความเข้าใจกับชุมชนก่อนเป็นลำดับแรก ให้คนในชุมชนเกิดความเข้าใจว่าเราจะทำการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่อย่างไร อย่างเป็นการเปิดโอกาสให้เขาได้สร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน เพราะปัจจุบันชาวบ้านยังไม่รู้เลยว่าแหล่งท่องเที่ยวอะไรบ้าง อยู่ที่ไหน ถ้ามีการพัฒนาไปแล้วเขาจะได้อะไร ยิ่งต่อไปจะมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่เกิดขึ้นในพื้นที่อีก และก็จะแหล่งท่องเที่ยวอีก แหล่งหนึ่งของพื้นที่ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้หากประชาชนได้ทราบและมีความเข้าใจที่ตรงกันทั้งในส่วนของภาครัฐและประชาชนก็จะทำให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โอกาสของการท่องเที่ยวจึงจะเกิดขึ้น” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ขึ้นอยู่กับการโปรโมท หรือการประชาสัมพันธ์” (สุทธิชัย มาสมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ต้องมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น รวมถึงการตั้งป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ในพื้นที่ต่าง ๆ ด้วย” (กิ่งดาว บุญดาคม, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ถ้าเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวก็จะเป็นเรื่องที่ดี ก็จะทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาครัฐด้วยว่าจะมีความจริงจังในการเอาใจใส่ในเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างไร” (วิระ แซ่ปึง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

8. อุปสรรคของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันว่า อุปสรรคในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทองยังมีอยู่ในหลายส่วน นับตั้งแต่ในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการท่องเที่ยว ความสะดวกสบายและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว รวมถึงในเรื่องระเบียบข้อบังคับของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชที่เป็นผู้ดูแลพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“การเดินทางและสถานที่ท่องเที่ยวที่ยังไม่ครบวงจร เช่น ที่พัก ห้องน้ำ ยังมีไม่เพียงพอ” (ฉนิรินทร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“อุปสรรคที่สำคัญ คือ เรื่องของการขาดงบประมาณและขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว” (ขวัญใจ เมฆมหัศจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ต้องทำการเปลี่ยนความคิดของประชาชนว่ารายได้หลักของเขาไม่ได้มาจากการท่องเที่ยวอย่างเดียว แต่มาจากวิถีชีวิตและการดำรงอยู่ของพวกเขา” (จารุวัฒน์ สุภณถาวร, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2552)

“เรื่องของความสะดวกสบายในการมาท่องเที่ยว” (จุรัชัย แซ่ไคว้, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“อุปสรรคที่มีสำคัญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขึ้น ส่วนตัวมองว่านอกจากเรื่องของงบประมาณที่มีน้อยแล้วนั้น อุปสรรคอีกอย่างคือ เรื่องการขาดเจ้าหน้าที่ที่จะเข้ามาดูแลนักท่องเที่ยว ดูแลทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ด้านป่าไม้ เนื่องจากเรามีพื้นที่ติดต่อกับอีก 5 จังหวัด และเป็นพื้นที่ติดกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า แต่ยังคงขาดเจ้าหน้าที่ในส่วนนี้” (สมโชติ สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“อุปสรรคอยู่ที่เขตแหล่งท่องเที่ยวเป็นเขตพื้นที่ของกรมป่าไม้และอุทยาน รวมถึงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ส่วนในด้านการพูดคุยว่าพื้นที่ส่วนไหนพอจะอะลุ่มอะล่วยให้ใช้พื้นที่ได้บ้าง ให้ทั้งสองฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน รวมถึงอุปสรรคเรื่องระเบียบของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ถ้าสามารถปรับปรุง กฎ ระเบียบ ให้มีความสอดคล้องต่อกันได้จะเกิดประโยชน์เป็นอย่างมาก การท่องเที่ยวก็จะเป็นไปในทิศทางที่ดี” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“อุปสรรคในเรื่องความสะดวกสบาย การเดินทาง และความปลอดภัย” (สุทธิชัย มาสมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ในช่วงวันธรรมดา จะไม่มีเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลทั้งเรื่องความปลอดภัย เรื่องความสะดวก” (กิ่งดาว บุญตากม, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“เรื่องของเส้นทางการคมนาคมที่ยังไม่สะดวก ค่อนข้างไกลจากแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดชลบุรี แหล่งท่องเที่ยวยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว” (วีระ แซ่ปึ้ง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

9. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ควรได้รับการพัฒนา

เพิ่มเติม

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมในเรื่องความสะดวกและสภาพภูมิทัศน์บริเวณแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“ควรพัฒนาเองของแหล่งน้ำ” (คณินทร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ควรดูแลเรื่องของขยะในแหล่งท่องเที่ยว และการดูแลเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ต้องดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน” (ขวัญใจ เมฆมหัทธจรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“จัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลเรื่องความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว” (จารุวัฒน์ สุคันธาวร, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละแห่งให้มีความสะอาดตามากขึ้น ควรใส่ใจนักท่องเที่ยวที่อาจจะได้รับอันตรายจากลิงในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว” (จุฑชัช แซ่ไคว้, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ในความคิดสิ่งที่ควรเพิ่มเติม ควรจัดตั้งชมรมอาสาสมัครรักษาสิ่งแวดล้อมขึ้นในทุกหมู่บ้าน เพื่อจะช่วยกันดูแลรักษาป่าไม้ เพื่อเป็นการรองรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย เมื่อนักท่องเที่ยวเข้าเที่ยวกลุ่มอาสาสมัครเหล่านี้ก็จะสามารถให้ความรู้ พาเที่ยวป่า และเป็นมัคคุเทศก์ได้ด้วย” (สมโชติ สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ประการแรกที่ต้องปรับปรุงคือ ภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว และภูมิทัศน์บริเวณตลาด ปรับปรุงเรื่องห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ และปรับปรุงในเรื่องข้อมูลข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง ว่ามีประวัติความเป็นมาอย่างไร อะไรเป็นจุดที่สวยงาม สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ มีอาหารอะไรที่อร่อยใกล้บริเวณบ้าง และในบริเวณใกล้มีสถานที่ท่องเที่ยวอื่นอีกหรือไม่ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมขึ้น” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“เส้นทางการคมนาคมต้องสะดวกและปลอดภัย” (สุทธิชัย มาศมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“อยากให้เพิ่มเติมเรื่องทางเดินขึ้นน้ำตก เพราะว่าฝนตกจะลื่นมาก ควรเพิ่มเติมห้องน้ำ เพราะมีจำนวนไม่เพียงพอ” (กิงดาว บุญตาคน, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“อยากให้มีการปลูกต้นไม้ทดแทนต้นไม้ที่การตัดไปแล้ว เนื่องจากปัจจุบันต้นไม้ดั้งเดิมประจำถิ่นหาได้ยากมาแล้ว เพราะมีพวคนายทุนลักลอบตัดไม้ไปเป็นจำนวนมาก อยากให้มีการปลูกต้นไม้ทดแทน” (วีระ แซ่ปึง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

10. ด้านการขนส่งและการสื่อสารที่ควรได้รับการเพิ่มเติม

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันว่า ระบบการคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อรองรับการท่องเที่ยวคือ การปรับปรุงเส้นทางคมนาคมขนส่ง และการเตรียมยานพาหนะสำหรับการรับส่งนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมถึงการปรับปรุงสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้มีความชัดเจนและสามารถใช้งานได้ในทุก ๆ พื้นที่ ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“ควรปรับปรุงเรื่องถนนให้มีความสะดวกมากขึ้น” (คณินทร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2552)

“ถนนควรได้รับการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ อย่างปลอดภัย เรื่องการสื่อสารนั้นเนื่องจากพื้นที่ของตำบลพลวงทองเป็นพื้นที่ภูเขา ทำให้ในบางจุดไม่สามารถรับสัญญาณโทรศัพท์ได้ ดังนั้นควรปรับปรุงเกี่ยวกับ ปัญหาเรื่องการรับสัญญาณโทรศัพท์เพื่อให้สามารถรับสัญญาณโทรศัพท์ได้ในทุก ๆ จุด” (ขวัญใจ เมฆมหัศจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ควรให้มีศูนย์ประสานงานนักท่องเที่ยวหรือศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และปรับปรุง เรื่องสัญญาณโทรศัพท์ให้สามารถรับสัญญาณได้ทุกพื้นที่” (จารุวัฒน์ สุภณดาว, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้ดีขึ้น รวมถึงสัญญาณโทรศัพท์ให้สามารถรับได้ทุก พื้นที่” (จุฑาชัย แซ่โสภา, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ควรให้มีรถที่สามารถพานักท่องเที่ยวไปเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ รอบทั้ง ตำบล ซึ่งปัจจุบันยังไม่มี แต่ในอนาคตถ้าเกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศจริง ๆ แล้ว ควรจัดให้มีรถพานักท่องเที่ยวเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของตำบลพลวงทอง ด้วย และที่ควรเพิ่มเติมอีก คือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว” (สมโชค สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ควรพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้ดียิ่งขึ้น” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“การสื่อสารและการขนส่ง ถนนควรกว้างกว่าที่เป็นอยู่เดิม” (สุทธิชัย มาสมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ควรพัฒนาเรื่องถนน ถนนบางเส้นยังเป็นถนนลูกรังอยู่ การเดินทางไปมาลำบาก อยากปรับปรุงเป็นถนนคอนกรีตทั้งหมดเพื่อความสะดวกในการเดินทาง” (กิ่งดาว บุญตาคุม, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“อยากให้พัฒนาเรื่องเส้นทาง เนื่องจากบนผิวนถนนหลายจุดมีการชำรุดเสียหายเกิด เป็นหลุมเป็นบ่อ ผู้ให้ถนนได้รับอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ควรพัฒนาให้ดีกว่าเดิม” (วีระ แซ่ปิ้ง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

11. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อรองรับการท่องเที่ยวประกอบด้วย ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ระบบการรักษาความปลอดภัย และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เช่น ห้องน้ำ ร้านค้า ที่จอดรถ ดงขะ เป็นต้น ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาพัฒนา เรื่องที่จอดรถ ที่พัก ร้านค้า และระบบน้ำประปา” (ณินทร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ควรมีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในจุดที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรมีพัฒนาคน เพื่อให้เป็นไกด์สำหรับพานักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นการเพิ่มความสะดวกให้นักท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง” (ขวัญใจ เมฆมหัสจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว” (จารุวัฒน์ สุภณดา, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ควรเพิ่มในส่วน of ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ระบบการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การจัดหาถังขยะในสถานที่ต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น” (จุฑาชัย แซ่ไค้ว, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“สิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรปรับปรุงคือเรื่องของเส้นทางคมนาคม เนื่องจากเส้นทางเข้าไปแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังเป็นถนนลูกรัง ซึ่งต่อไปเราจะพยายามหางบประมาณเข้ามาทำการปรับปรุงให้ดีขึ้น แต่จะไม่ได้ไปทำลายธรรมชาติที่มีอยู่ก่อน รวมถึงจัดหาถังขยะเพิ่มเติมในแหล่งท่องเที่ยวด้วย” (สมโชค สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ปรับปรุงเรื่องห้องน้ำให้มีความสะอาดมากขึ้น จัดให้มีสถานบริการน้ำดื่มที่ได้มาตรฐานในพื้นที่ และปรับปรุงเรื่องมาตรฐานความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว” (ตระกูล ตว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ปรับปรุงในเรื่องการให้บริการ การเซฟตี้ และด้านเจ้าหน้าที่เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกลปลอดภัย นอกจากนี้ควรมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวด้วย” (สุทธิชัย มาศมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ควรเพิ่มห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ” (กิ่งดาว บุญตา, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ควรเพิ่มในเรื่องความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว และห้องน้ำให้มีความเพียงพอ” (วีระ แซ่ปึง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

12. ด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาดที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันว่า การประชาสัมพันธ์และการตลาดเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอบ่อทองที่ควรดำเนินการเพิ่มเติม คือ การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทองให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นทั้งในกลุ่มของประชาชนในจังหวัดและนักท่องเที่ยวจากต่างถิ่น ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“ควรขยายการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น” (คณินทร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ด้านการตลาดควรทำการศึกษาถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบการท่องเที่ยวในรูปแบบของการอนุรักษ์ธรรมชาติว่ามีกลุ่มใดบ้าง อยู่ที่ไหน และทำการประชาสัมพันธ์หรือโปรโมทสถานที่ท่องเที่ยวให้คนในกลุ่มนี้ได้ทราบและเข้ามาเที่ยวและสัมผัสกับธรรมชาติก่อน เพื่อเป็นการขยายฐานของนักท่องเที่ยว” (ขวัญใจ เมฆมหัศจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันการที่จะประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในตำบลพลวงทองให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น” (จารุวัฒน์ สุกัณณาวาร, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ภาครัฐควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น โดยอาจทำการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวผ่านทางสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสารต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป” (จุฑชัช แซ่โล้ว, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ปัจจุบันการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของอำเภอบ่อทองมีน้อยมาก คนชลบุรีเองยังไม่ทราบว่ายังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์อยู่ที่อำเภอบ่อทอง ดังนั้นควรมีการทำการประชาสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น” (สมโชติ สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวนั้นควรทำควบคู่ไปกับการทำความเข้าใจให้กับคนในพื้นที่ ถึงเรื่องความพร้อมของคนเอง ความพร้อมของสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพราะถ้าประชาสัมพันธ์อย่างเดียวแต่ไม่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ไปด้วยการพัฒนาการท่องเที่ยวย่อมไม่เกิดผล ในเรื่องการประชาสัมพันธ์หน่วยงานราชการในพื้นที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ได้ โดยการใช้ช่องทางผ่านสื่อของ อบต. เช่น เว็บไซต์ของ อบต. สามารถใช้เป็นแกนหลักสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของตำบลได้เป็นอย่างดี” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น” (สุทธิชัย มาคมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“เพิ่มการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น” (กิ่งดาว บุญตาคน, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น” (วิระ แซ่ปึ้ง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

13. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า ควรมีการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การดูแลนักท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

“ทุกหมู่บ้านควรให้ความร่วมมือกันและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว” (ณรินทร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ปัจจุบันนักท่องเที่ยวยังไม่รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวเท่าที่ควร แต่ในอนาคตสถานที่ท่องเที่ยวนี้จะต้องเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวและคนทั่วไปอย่างแน่นอน ดังนั้นประชาชนในพื้นที่เองควรมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับรับมือกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านการให้บริการนักท่องเที่ยว โดยการจัดการฝึกอบรมให้สามารถบริการนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวได้” (ขวัญใจ เมฆมหัสจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ควรให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่อยู่กับธรรมชาติ” (จารุวัฒน์ สุภินถาวร, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ประชาชนควรทำหน้าที่เป็นเจ้าบ้านที่ดีไม่เอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว” (จุฑชัช แซ่ไคว้, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“อยากให้ทุกคนช่วยกันในการอนุรักษ์รักษาสถาปัตยกรรมชาติ” (สมโชติ สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ต้องทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ โดยการทำประชาคมในทุกหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจที่ตรงกันว่า ถ้าเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแล้วเขาจะได้รับอะไร จะเกิดประโยชน์อะไรบ้าง เมื่อมีความเข้าใจที่ตรงกันแล้วก็จะทำให้เกิดความสุขทั้งตัวของประชาชนเอง และนักท่องเที่ยวด้วย” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“สร้างการต้อนรับที่ดีและสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเองกับนักท่องเที่ยว” (สุทธิชัย มาศมะลิวัดย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ควรร่วมมือกันรักษาสภาพแวดล้อมและความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว เช่น การร่วมกันเก็บขยะบริเวณน้ำตก ในกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ” (กิงดาว บุญตาคม, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ไม่ทราบเรื่องนี้” (วีระ แซ่ปึ้ง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

14. การสนับสนุนและให้การช่วยเหลือเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เห็นผลเป็นรูปธรรมได้อย่างไร

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลว่า มีความยินดีที่จะช่วยกันประสานกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง รวมทั้งการสนับสนุนส่วนตัวเพื่อช่วยผลักดันให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อำเภอบ่อทอง สามารถเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“ในด้านการประสานงานกับหน่วยงานระดับท้องถิ่น เช่น อบต.ต่าง ๆ ในพื้นที่ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องการขอสนับสนุนงบประมาณ” (คณินทร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ส่วนตัวมีแนวคิดว่าอนาคตหากส่วนราชการไม่สามารถดำเนินการเรื่องการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นได้แล้ว ส่วนตัวอยากจะทำเรื่องการท่องเที่ยวเอง โดยอาจจะหาจุดที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวขึ้นมาอย่างหนึ่ง รวมถึงการทำที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวเองด้วย” (ขวัญใจ เมฆมหัศจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“สนับสนุนและประสานงานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดในด้านการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงเรื่องงบประมาณต่าง ๆ” (จารุวัฒน์ สุภณดา, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“ยินดีประสานงานกับภาครัฐในทุกเรื่องเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอบ่อทอง” (จุ่งชัย แซ่ไคว้, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ช่วยเหลือในการผลักดันในเรื่องต่าง ๆ ทั้งทางด้านมวลชนที่จะเข้าไปดูแลจัดการในเรื่องการรักษาความสะอาด เรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยว” (สมโชติ สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ผมทำงานในระดับท้องถิ่นมาตั้งแต่เริ่มแรก เข้ามาเป็นผู้นำ ร่วมวางแผนพัฒนาตำบล พยายามเข้าใจใส่ใจทุกข์สุขของชาวบ้านมาโดยตลอด เวลาที่ผมออกไปทำงานตาม สถานที่ต่าง ๆ ก็จะประสานนำสิ่งที่ได้รับรู้มาทำการถ่ายทอดให้กับคนในพื้นที่ พยายามชักชวนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติมาตลอด ดังนั้นไม่ว่าจะ อย่างไรต่อไปถ้ามีอะไรจะช่วยให้ช่วยเหลือก็มีความยินดีและพร้อมให้การช่วยเหลือในทุก เรื่องเป็นอย่างดี” (ตระกูล สว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ช่วยเหลือในการสนับสนุน โปรโมทแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอบ่อทองให้เป็นที่รู้จัก มากขึ้น” (สุทธิชัย มาสมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ช่วยแนะนำในเรื่องการรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว อย่างทิ้งขยะในแหล่ง ท่องเที่ยว” (กิ่งดาว บุญตาคน, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ส่วนตัวไม่มีอะไรที่จะสามารถให้การสนับสนุนได้ แต่ภาครัฐควรให้การสนับสนุน ผู้ประกอบการขนส่งให้มากขึ้น โดยการทำกรประสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่ รู้จัก นักท่องเที่ยวเองที่ไม่มีรถยนต์ส่วนตัวก็มาเช่ารถโดยสารเข้าไปยังแหล่ง ท่องเที่ยวเอง” (วีระ แซ่ปิ้ง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

15. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศในพื้นที่อำเภอบ่อทองว่า ควรมีการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดงบประมาณเข้ามาสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ จะต้องมีการบริหารจัดการที่เหมาะสม เพื่อดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยวให้คงอยู่ ดังข้อมูลจากผู้ให้ ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“อำเภอบ่อทองมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เพราะมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความ อุดมสมบูรณ์เพียบพร้อม แต่ยังขาดการบริหารจัดการที่ดี ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรเข้ามาดำเนินการในเรื่องของการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว” (กณินทร์ เปรมศรี, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“หากมีการเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างจริงจังแล้ว สิ่งที่ยากให้คำนึงถึงคือต้องไม่ เป็นการเข้าไปทำลายธรรมชาติ และต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าของการที่จะพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวด้วย” (ขวัญใจ เมฆมหัสจรรย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“ประชาชนและธรรมชาติต้องอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข” (จารุวัฒน์ สุภณถาวร, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2551)

“อยากให้มีงบประมาณลงมาในพื้นที่ให้มากขึ้น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต้องมีงบประมาณในการบริหารจัดการและการบูรณะแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก ดังนั้น การพัฒนาต่าง ๆ ควรคำนึงถึงหลักความคุ้มค่าด้วย” (จุ่งชัย แซ่ไคว่, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“จริง ๆ เรามีความตั้งใจอยากให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มานานแล้ว แต่ยังขาดงบประมาณ ดังนั้นท้องถิ่นเองควรให้ความสำคัญในเรื่องงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้วย” (สมโชติ สิทธิภานุวงศ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“คนที่ผู้นำทั้งหมดและส่วนราชการควรช่วยเหลือกันด้วยความจริงใจ ต้องมีการวางแผนร่วมกันทั้งตำบลเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปรับปรุง” (ตระกูลสว่างอารมณ์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“อยากให้คนในอำเภอบ่อทองเองเป็นกระบอกเสียงในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และภาครัฐควรให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดหาสถานที่สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความสะดวกมากขึ้น” (สุทธิชัย มาศมะลิวัลย์, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“อยากให้มีงบประมาณเข้ามาช่วยเหลือในส่วนที่ยังขาด เช่น ถังขยะ หรือค่าตอบแทนสำหรับเจ้าหน้าที่” (กิ่งดาว บุญตาคุม, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

“อยากให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะได้เกิดขึ้นเสียที อยากให้ทุกหน่วยงานใส่ใจและจริงจังในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น” (วีระ แซ่ปึ้ง, สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2552)

